

MĀLPILS VĒSTIS

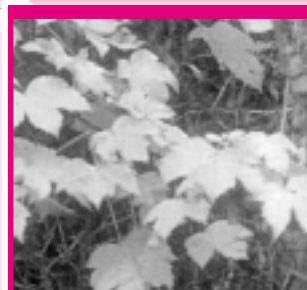
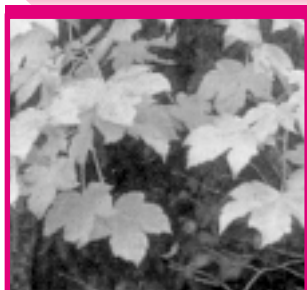
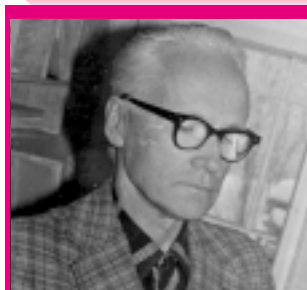
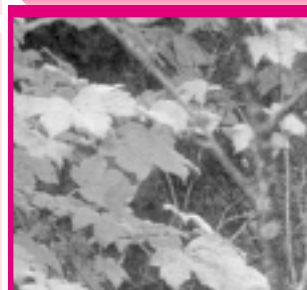
Nr.10 (34)

2003. gada oktobris

PAGASTA PADOMES INFORMATĪVAIS IZDEVUMS
MĀLPILS ✕ SIDGUNDA ✕ UPMALAS ✕ BUKAS ✕ VITE

IZNĀK REIZI MĒNESĪ

BEZMAKSAS

Pagasta padomē:

Sēde 24.09.2003.

Mālpils vēsture:

Atmiņas par Kārli Balodi

Mēneša cilvēks:

Būt līdzsvarā

Kā veicies lauksaimniekiem:

2003.gada rudens raža
Aktualitātes

Mūsu pagastā:

Ziņas īsumā
Mālpilietes maizes cepēju konkursā

Izglītība:

Skolas dzīve
Sapnis par Itāliju

PAGASTA PADOMĒ

MĀLPILS PAGASTA PADOMES 24.09.2003. SĒDE Nr.15

Izskatīja 21. jautājumu.

NOLĒMA:

- Piekrist sadalīt nekustamos īpašumus "Kumpiņi", "Akmentiņi".
- Piešķirt juridisko adresi "ŠUSTI".
- Atteikties no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamā īpašuma "Vibroka" reāli atdalīto zemes gabalu 1,14 ha platībā un uz tā esošo namīpašumu, kas sastāv no divām būvēm un kuram piešķirta juridiskā adrese "Dālderī".
- Atteikties no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamo īpašumu "Salas" - 20,65 ha kopplatībā, zemes gabalu 9,9 ha kopplatībā ar nosaukumu "Zvirgzdi", uz daļu nekustamā īpašuma "Kumpiņi" zemi 2,6 ha kopplatībā.
- Apstiprināt divus zemes nomas līgumus ar fiziskām un juridiskām personām.
- Atļaut veikt ūdenskrātuves krasta nostiprināšanu nekustamā īpašuma "Klabažas" robežās, izstrādājot projektu un veicot darbus likumdošanā noteiktajā kārtībā.
- Atļaut ūdenskrātuves krasta nostiprināšanai nepieciešamo zemi iegūt no ūdenskrātuves gultnes vai no pašvaldībai piederošā zemes gabala ar kadastra Nr. 8074-003-819 (paredzēts ūdenskrātuves izveidošanai pie kapličas), noslēdzot savstarpēju līgumu.
- Saskaņā ar 20.12.2001.g. "Komerclikuma spēkā stāšanās kārtības likums" 12.panta 1.daļu un 25.pantu un likuma "Par pašvaldībām" 21.panta 8.punktu, pārveidot pašvaldības bezpeļņas uzņēmumu "Norma K" par kapitālsabiedrību sabiedrību ar ierobežotu atbildību "NORMA K".
- Kapitālsabiedrība SIA "Norma K" ir PBU "Norma K" tiesību un saistību pārņēmējs (likuma "Par valsts un pašvaldību uzņēmumu pārveidošanu statūtsabiedrībās" 4.panta 1.daļu).
- Veikt inventarizāciju PBU "Norma K" (likuma "Par valsts un pašvaldību uzņēmumu pārveidošanu statūtsabiedrībās" 7.panta 1.daļas 1.punkts), izveidojot komisiju inventarizācijas veikšanai ar izpilddirektora rīkojumu.
- Inventarizāciju veikt pēc uzņēmuma finansiālā stāvokļa noteikšanas uz 2003.gada 1.oktobri, inventarizāciju uzsākot 2003.gada 20.oktobrī un beidzot 2003.gada 24.novembrī.
- Uzdot PBU "Norma K" sagatavot slēguma bilanci par stāvokli uz 2003.gada 31.decembri rezultātus iesniegt apstiprināšanai padomes sēdē.
- Lēmumu publicēt laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", "Apriņķa Avīze" un "Mālpils Vēstis".
- Kontroli par lēmuma izpildi veic Vladislavs Komarovs.
- Lai nodrošinātu sociālā dzīvokļa remontu Mālpils pagasta "Sauliešos-S", iedalīt finansu līdzekļus līdz 800,-Ls no sociālās palīdzības budžeta līdzekļiem.
- Slēgt līgumu ar SIA "A Vide" par pašvaldības ielu PARKA IELA, SNIEDZES IELA, KRASTA-JAUNĀ IELA rekonstrukcijas projektu izstrādi, līdzekļus paredzot no pašvaldības nekustamo īpašumu pārdošanā iegūtajiem līdzekļiem un no speciālā budžeta līdzekļiem- mērķdotācijas ceļu uzturēšanai.
- Iznomāt zemnieku saimniecības "Agatnieki" īpašniekam pašvaldībai piederošo objektu "Lopbarības uzglabāšanas noliktava" uz 30 gadiem, nosakot nomas maksu 50,-Ls mēnesī, noslēdzot līgumu.
- Līgumā paredzēt nomas maksas pārskatīšanas termiņus reizi divos gados.
- Nepāņemt valsts dzīvojamo fondu.
- Informēt kultūrvēsturiskā objekta "Lāčplēšu pils" īpašnieku par CDZMPK piedāvājumu.
- Piešķirt balvu naudas izteiksmē 70,-Ls kultūras nama darbiniecei par aktīvu un veiksmīgu līdzdalību informatīvā izdevuma "Mālpils Vēstis" veidošanā, naudu paredzot no nekustamo īpašumu pārdošanā iegūtajiem līdzekļiem.
- Pagarināt nekustamā īpašuma Parka iela 3, kadastra Nr.8074-003-0561, pirkuma līguma noslēgšanas termiņu ar izsoles uzvarētāju līdz 15.10.2003.g.
- Apstiprināt nekustamā īpašuma MUZEJA IELA 5 š.g. 20.augusta izsoles rezultātus un atzīt nekustamā īpašuma MUZEJA IELA 5, kadastra Nr.8074-003-0660, š.g. 20.augusta izsoli par nenotikušu.
- Apstiprināt noslēgto studiju kredīšanas līgumu starp Mālpils vidusskolas direktori un vidusskolas darbinieci, līdzekļus paredzot no Mālpils vidusskolas budžeta.
- Apstiprināt mūzikas un mākslas skolas programmas "Vizuāli plastiskā māksla" pašapmaksas grupai 2003/2004. mācību gadam mācību maksu 8,-Ls mēnesī vienam audzēknim.
- Ieteikt Latvijas bērnu un jaunatnes kamaniņu sporta skolas audzēkņu vecākiem griezties Mālpils pagasta sociālās palīdzības dienestā, kur uz iesnieguma un deklarācijas pamata varētu lemt par sociālās palīdzības piešķiršanu.
- Ar 1.oktobri atvērt diennakts grupu pirmsskolas izglītības iestādē 15 bērniem.
- Piešķirt nepieciešamo finansējumu (līdz 1400,-Ls) diennakts grupas atvēršanai no budžeta ieņēmumu pārnieguma pār izdevumiem.
- Apstiprināt maksu par ēdināšanu diennaktsktis grupā **1,05 Ls/diennaktī** vienam bērnam.
- Atbrīvot divas Mālpils mūzikas un mākslas skolas audzēknes no mācību maksas 2003./2004.mācību gadā, kā bērnus, kuriem ir viens vecāks.
- Atsavināt nekustamo īpašumu "MUZEJA IELA 5", kadastra Nr.8074-003-0660, kas atrodas Rīgas rajona Mālpils pagastā un ir daļa no vēsturiskā Mālpils muižas kompleksa, un sastāv no zemes gabala 0,4205 ha platībā un ēkas "Dārza māja", atkārtoti pārdodot to mutiskā izsolē ar augšupejošu soli.
- Noteikt nosacīto cenu 5000,-Ls, t.sk. zeme 1000,- Ls
- Noteikt maksāšanas līdzekli – Latvijas valsts lati.
- Noteikt pieteikšanās termiņu līdz 24.novembrim pl.17.00.
- Noteikt izsoles dienu 26.novembris pl.10.00.
- Apstiprināt nekustamā īpašuma "MUZEJA IELA 5" pārdošanas izsoles nolikumu
- Piešķirt vienu jaundzimušo pabalstu.
- Piešķirt trīs apbedīšanas pabalstus.
- Samaksāt 1/3 daļu no medicīnas pakalpojumu un medikamentu kopējās summas vienai III gr.invalīdei.
- Piešķirt pabalstu 15,-Ls (no S.Strausas ziedojumiem) Mālpils profesionālās vidusskolas audzēknim mācību prakses braucienam uz Vāciju.
- Izdarīt grozījumus budžetā sakarā ar transporta pakalpojumu sniegšanu bērnu aizvešanai uz Keipenes pirmsskolas izglītības iestādi.
- Piešķirt trūcīgās ģimenes statusu vienam pagasta iedzīvotājam uz 3 mēnešiem.

Sagatavoja: kancelejas vadītāja
Dzidra Bembere

Kļūdas**labojums!**

Iepriekšējā "Mālpils Vēstu"

septembra numurā

3.lpp. jābūt:

"Mālpils pagasta padomes

10.09.2003.g.

sēde Nr.14"

Mālpils pagasta padome paziņo:

"Saskaņā ar likuma "Par valsts un pašvaldību uzņēmumu pārveidošanu statūtsabiedrībās" 6.panta 2.daļas prasībām, Mālpils pagasta padome paziņo, ka 24.09.2003. padomes sēdē ir pieņemts šāds lēmums:

- 1.Saskaņā ar 20.12.2001.g. "Komerclikuma spēkā stāšanās kārtības likums" 12.panta 1.daļu un 25.pantu un likuma "Par pašvaldībām" 21.panta 8.punktu, pārveidojot pašvaldības bezpeļņas uzņēmumu "Norma K" par kapitālsabiedrību sabiedrību ar ierobežotu atbildību "NORMA K".
- 2.Kapitālsabiedrība SIA "Norma K" ir PBU "Norma K" tiesību un saistību pārņēmējs (likuma "Par valsts un pašvaldību uzņēmumu pārveidošanu statūtsabiedrībās" 4.panta 1.daļu)"

ZIŅAS ĪSUMĀ**27. septembrī konkursa****"Maizes klaips no pašu krāsns" noslēgums**

Valgumā notika a/s "Rīgas raugs" Latvijas Maiznieku biedrības un žurnāla "Praktiskais Latvietis" kopīgi rīkotā konkursa "Maizes klaips no pašu krāsns" noslēgums. Konkursā, kas aizsākās vēl pagājušā gada nogalē, varēja piedalīties tie rudzu maizes cepēji, kuri ievēro senās maizes cepšanas tradīcijas. Tika saņemtas gandrīz 100 vēstules. Konkursa organizētāji apciemoja divdesmit četrus maizes cepējus visdažādākajās Latvijas vietās, tajā skaitā mālpilieti Laumu Krastiņu, un sidgundieti Zentu Kalniņu. Un tā, 27. septembrī pagasta padomes priekšsēdētājas Edītes Salenieces laipni aizvīzinātas uz noslēguma pasākumu Valgumā, tajā balvas saņēma arī mūsu pagasta garšīgās maizes cepējas. Kā saka Lauma Krastiņa, ļoti gribējās satikties

ar citiem, dzirdēt kā tad maizi cep citas meistarienes un, protams, arī nogaršot. Maizes cepšanu Lauma ir mācījusies no savas mammas. Gadu gaitā uzzinātas visādas gudrības, tomēr nekad nevar teikt, ka zini visu par maizes cepšanu.

Maizes dziesmas konkursa finālistiem dziedāja Druvienas folkloras kopa "Pērlis", pie bagātīgā cienasta galda kādu lustīgu ziņģi uzrāva arī vecākā konkursa dalībniece Kristīne Jaunalksne no Skultes. Maizei un maizes cepējiem tika vēltīti daudzi labi vārdi. "Rudzu maizi izcept mājās ir īsts meistarkūlis, un šī tradīcija Latvijas lauku sētās, paldies Dievam, vēl ir dzīva", tā noslēguma pasākumā teica konkursa idejas autors a/s "Rīgas raugs" izpilddirektors Vairis Pasenieks.

Zenta Kalniņa, Lauma Krastiņa un pagasta padomes priekšsēdētāja Edīte Saleniece maizes cepēju konkursa noslēguma pasākumā Tukuma rajona Valgumā.

Rokdarbu izstāde Vangažos

Mālpils rokdarbu izstādi varēja apskatīt Vangažu kultūras namā laikā no 3. līdz 10. oktobrim. Sadarbība ar Vangažiem sākās šā gada pavasarī, kad uz Mālpili tika atvesti vangažnieku darbi. Nu bija laiks atbildes vizītei. Pateicoties laipnajai uzņēmšanai, mālpilieši ne tikai iekārtoja izstādi, bet arī iepazīnās ar Vangažu pilsētu – apmeklēja novadpētniecības muzeju, pensionāru padomes telpās apskatīja Drosmas Krastiņas adījumu izstādi, kā arī redzēja unikālo Filatova kunga gliemežvāku kolekciju. Par jauko tikšanos jāsauc paldies Vangažu kultūras nama vadītājiem un galvenokārt, bijušajai Mālpils profesionālās vidusskolas audzēknei, tagad skolotājai Vangažos Iritai Kielbickai.

Kā palīdzēt stārķim?

Vītē pie "Sotagu" mājām, netālu no Suntažu robežas staigā vientuļš stārķis. Par to satraukta Mālpils Vēstīm zvanija Vites puses iedzīvotāja. Ko darīt? Zooloģiskajā dārzā atbildējuši, ka stārķi viņi pieņemt nevarot, jo tādu bēdu brāļu jau viņiem esot pietiekoši.

Zoologs Jānis Brikmanis telefonsarunā pastāstīja, ka šādi gadījumi Latvijā vērojami katru gadu. Tie ir vārgi vai savainoti putni. Ja stārķim netiks sniegta palīdzība, viņš ziemu nepārdzīvos. Var mēģināt meklēt palīdzību Līgatnes Dabas parkā vai pie eksotisko putnu turētājiem. Taču visticamāk, ka rūpes par putnu jāuzņemas pašiem. Ir pieredze, ka stārķi ļoti labi pārziemo kūti, klētī vai citā piemērotā telpā. Putna turēšana nav pārāk sarežģīta. Stārķis ir gaļēdājs, labprāt ēd svaigas reņģes, gaļu pat putru. Pavasarī stārķis jāizlaiž ārā. Jārēķinās ar to, ka stārķis var arī neaizlidot un tad nāksies par to rūpēties ilgāku laiku.

Jānis Brikmanis dod vēl dažus padomus – no stārķa knābja jāsarģā acis, visdrošāk noķerto putnu turēt aiz kakla.

Mājas lapa Mālpils pagastam: www.malpils.lv

Jaunumi interneta lietotājiem – Mālpils pagastam ir izveidota sava mājas lapa ar adresi Mālpils pagasta padomes reģistrētajā domēna vārdā www.malpils.lv

Laipni lūdzam apmeklēt Mālpils mājas lapu, kā vietējos iedzīvotājus, kam interesē digitāla informācija par savu pagastu, tā arī viesus un interesentus. Mājas lapā kopumā ir 9 pamatsadaļas ar ap-

akšsadaļām: Pamatinformācija; Kartes, Tūrisms, Par mums, Izglītība, Kultūra, Bizness, Mālpils Vēstis, Noderīga informācija.

- **Pamatinformācija;** Mālpils vēstures lapa ar senajiem Broces zīmējumiem par Mālpils pagasta teritoriju;
- **Kartes-** Mālpils pagasta un centra kartes, kā arī pagasta atrašanās atspoguļojums Latvijas un Rīgas rajona teritorijā;
- **Tūrisms** – Mālpils iezīmīgākās vietas, iespējas nakšņot, ciņāties un atpūsties; sadaļas noslēgumā links uz Mālpils kultūrvēsturiskajām vietām.
- **Par mums-** informācija par pagasta pašvaldību, iestāžu darba tālrunu un faksa numuri, darbinieku e-pasta adreses ar aktivizētu iespēju uzreiz nosūtīt e-pastu attiecīgajam darbiniekam; pagasta padomes sēžu protokoli, kurus iespējams izlasīt elektroniski- "Mālpils Vēstis" *pdf versijās no 2002.gada jūnijā.
- **Izglītība-** apskats par visām izglītības iestādēm, kas darbojas Mālpils pagastā. Pamatinformācija un kontaktkoordinātes; aktivizēti linki uz tām izglītības iestādēm, kam ir izveidotas savas mājas lapas, (tās iespējams atvērt arī caur mūsu mājas lapu);

(turpinājums 4.lpp.)

(turpinājums no 3.lpp.)

... www.malpils.lv

- **Kultūra** – kultūras dzīve Mālpilī, ar to saistītās iestādes, pulciņi un to kontaktkoordinātes ;
- **Bizness** – uzņēmumi Mālpilī. Kontaktkoordinātes lielākiem nodokļu maksātājiem un sponsoriem, links uz uzņēm-

mumiem, kam ir izveidotas savas mājas lapas.

- **Mālpils Vēstis** – par informatīvo izdevumu; saziņas iespējām un links uz pilnām avīzes elektroniski lasāmām *pdf versijām internetā kopš 2002.g. jūnija.
- **Noderīga info** – iedzīvotājiem noderīgi linki uz iestādēm, uzziņām, kā arī auto-

busu maršrutu saraksts uz un no Mālpils. Ceram, ka mājas lapa ieinteresēs un izrādīsies noderīga. Ja rodas kādi jautājumi, papildinājumi, ierosinājumi – laipni lūgti sazināties tālr.: 7970901 Mālpils pagasta padomes informācijas centrs, vai e-pastā Sonja@malpils.lv

Iespējas papildināt zināšanas

Mālpils pagasta padome visiem interesentiem piedāvā iespēju piedalīties **uzņēmējdarbības pamatu apguves seminārā**. Programmā: Biznesa plāna nozīme un mērķi, biznesa plāna struktūra un tā trīs sastāvdaļas; idejas, klienti un kapitāls. Biznesa vides raksturojums, uzņēmuma stratēģiskās vadības pamatprincipi. Uzņēmuma mērķu nospraušana un izvērsšana. Eiropas Savienības fondu piesaiste, darbs ar konsultāciju centriem un bankām. Uzņēmuma finansu pamati, bilance, peļņas un zaudējumu aprēķins, naudas plūsma. Biznesa uzsākšanas dokumentu sastādīšana.

Nodarbības notiks 2., 9., 16., 23 un 30. novembrī (tās ir svētdiena) Mālpils profesionālās vidusskolas konferenču zālē. Semināru vadīs Rīgas Starptautiskās ekonomikas, biznesa un administrācijas augstskolas pasniedzējs Jānis Vanags. dalībnieku skaits grupā – līdz 24.

Mālpils profesionālā vidusskola piedāvā visiem interesentiem praktiskās psiholoģijas **semināru “Es un nauda – manas attiecības ar naudu”**. Nodarbību tēmas: Manas attiecības ar naudu – esošais un vēlamais. Situāciju diagnosticējošie testi. Attieksme pret naudu – mantotā un patiesi mana. Konkrētu vajadzību noteikšana, pieņemšana, nosaukšana. “Naudas” krāsas, to salikumi. Ieteicamais, nepieņemamais. Naudai patīkamas vides modelēšana. Naudas simboli dabā, sadzīvē un rituālos – to pielietojums moderna cilvēka ikdienā.

Semināru vadīs psiholoģe un psihoterapeite Māra Taivāne, kas strādā ar interaktīvām personības attīstības un problēmu konsultācijas metodēm.

nodarbības notiks novembra sestdienās, sākot ar 8. novembri, no pl. 10.00 līdz pl. 15.00 Mālpils profesionālās vidusskolas konferenču zālē. Pēc nodarbībām iespējamas individuālas konsultācijas. Dalībnieku skaits grupā – līdz 20

Dalības maksa uz katru no šiem semināriem ir ap 5 Ls, atkarībā no dalībnieku skaita. Pieteikšanās pagasta padomes 312. kabinetā.

Sporta ziņas

20. oktobrī uzsākās basketbola turnīrs starp Mālpils komandām. Uz sacensību sākumu bija pieteikušās 10 komandas. No pirmsskolas izglītības iestādes un profesionālās vidusskolas spēkus izmēģināja dāmu komandas. Šoreiz uzvara “Studentēm” (prof.vidussk.), taču arī komanda “Pii” (pirmssk. izgl. iest.) spēlēja aktīvi un enerģiski un ir pelnījusi arī balvu par labu komandas noformējumu. Jauniešu grupā līdz 16 gadiem arī 2 komandas – “Sporta režīms” un “Rajons Juniors”. Pirmā uzvara turnīrā “Sporta režīmam”. Sivākās ciņas gaidāmas vīru grupā, kur jau pirmajās spēlēs aizsākās spraiga sacensība un rezultāti bieži vien gāja punkts punktā. Šoreiz uzvara “Puikām” un “Studentiem”. Turnīrs turpināsies divas nedēļas, kad arī noskaidrosies galīgie uzvarētāji.

No sporta pasākumu kalendāra:

Brivā ciņa – 28 oktobris.

Piedalās jaunieši dažādās vecuma grupās un pēc svara kategorijām. Sacensības notiks Mālpils profesionālās vidusskolas “mīkstajā zālē”. Sīkāka informācija pie skolotāja T. Ģeļveles.

Volejbols – 17. novembrī

Spēlē 4 + 1 (4 vīrieši, viena sieviete) Pirmdienās, trešdienās. Spēle turpinās līdz divu setu uzvarām.

Ziņas apkopojā
Dzinta Krastiņa

Pēc spraigās Dziesmu svētku vasaras atvilkuši elpu, darbu ir atsākuši Mālpils kultūras nama mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi:

- **jauktais koris**, ar daudziem jauniem dziedātājiem, kuriem ir vienreizēja iespēja veidot jaunā kora seju gan izsakot savas domas par repertuāru, gan organizējot kora saviesīgo dzīvi. Diriģents, kora “Kamēr” dziedātājs Austris Kalniņš, reklamējot kori saka tā: “Mēs aicinām savā pulkā muzicēt gribošus un varošus dziedātājus. Pie mums katru dziedātāju sagaida daudz draugu, tikpat daudz nošu (ja tās neproti lasīt, nav liela skāde), jautrība pašu un kopā ar citiem rīkotājos pasākumos...arī aktīva atpūta, protams koncerti – Latvijā un reizēm arī citur... un daudz kas cits. Mēģinājumu dienas – ceturtdienas no 19.00 līdz 21.00 Jauni dziedātāji vēl novembra mēnesī tiek aicināti pieietties pie miermīlīgajiem diriģentiem Jura Vītuma un Austris Kalniņa. Tālruni informācijai 9331370 un kult.n. 7925339.
- **vidējās paaudzes deju kopa “Sidgunda”** šajā sezonā svinēs kopā nodejotos 20 gadus. “Sidgunda” ir daudz koncertējusi Latvijas novados un ārzemēs, piedalījies Latvijas un arī rajona deju svētkos. Šajā sezonā iecerēts apgūt jaunu koncertrepertuāru, piedalīties vidējās paaudzes kausā, kuru par labiem rezultātiem ir uzticēts organizēt tieši mālpiliešiem, salidojumā, kas šoreiz notiks Gulbenē. “Sidgundiešiem” ir tradīcija kopīgi svinēt svētkus un doties kopīgās ekskursijās. Dejotāji un vadītāja Julijana Butkeviča aicina pievienoties jaunus dalībniekus – dejojot gribošus pārus. Mēģinājumu dienas pirmdienas un trešdienas no pl. 20.00. Kolektīva vadītājas tālrunis 6261870.
- **deju kopa “Māra”** atpazīstama pēc azartiskās, dzīvesprieka pilnās dejas. Arī šajā sezonā plāni ir lieli – gan koncerti pašu mājās, gan kopā ar draugiem, gan dalība ārzemju festivālā. Mēģinājumu dienas piektdienas, sestdienas no pl. 18.00 Tiem, kuri grib uzzināt ko vairāk par iespēju kļūt par “Māras” dejotāju, jārūnā ar vadītāju Maiju Orlovu.
- **senioru deju kopa “Kniediņš”**, kura savu darbību uzsāka tikai pagājušajā sezonā, šoruden jau ir nodejojusi savu pirmo koncertu kopā ar citiem kolektīviem Siguldas kultūras namā. Sezona paredzama visai spraiga – katru mēnesi koncerts kādā no Rīgas rajona kultūras namiem. Mēģinājumi svētdienās no pl. 17.00
- **tautas lietīškās mākslas pulciņa** dalībnieki jau rudens pusē paspējuši piedalīties izstādēs. Lauku darbi nu jau būs apdarīti un audējām ar skubu jāsēžas stellēs, jāķeras arī pie citiem rokdarbiem, lai nākamā gada sākumā plānotajā izstādē būtu ar ko sevi un savus tuviniekus iepriecināt, kā arī ciemiņiem palielīties. Vadītāju Laumu Krastiņu kultūras nama austuvē var satikt gandrīz katru dienu, bet jaunpienācēji tiek gaidīti trešdienās no pl. 15.00, piektdienās no pl. 10.00.

MĒNEŠA CILVĒKS

Būt līdzsvarā

Vilis Avens, šobrīd pensionārs. Viņš darba gadus nostrādājis Mālpils patērētāju biedrībā. Te bijis grāmatvedis, bet vairāk kā divus gadu desmitus - valdes priekšsēdētājs. Pēc aiziešanas pensijā turpinājis darbu noliktavā un taras punktā.

Jaunības laiks izdzīvots vēsturisko notikumu virpuļos. Vācu laikā ticis mobilizēts latviešu leģionā. Vēlāk, pie otras lielvaras - izsūtīts filtrācijas nometnē Urālos. Vilis Avens uz notiekošo raugās rīmti, ar nedaudz ironisku skatu. Pārdzīvotais nav aizmirsts, vien bagātīgais dzīves pieredzi un izpratni.

- Kā jūs dzīvojat, ar ko piepildāt laiku?

- Principā jau ikdienu pāiet diezgan nemainīgi. Kas tad pensionāram ir izklaide? Izlasu avīzi, paklausos radio, kādreiz aizbraucu ekskursijā, tad tā vairāk izraujos no vietējās vides. Pa silto vasaras laiku apciemoju brāli Rīgā un māsu Līgatnē. Ogrē ir viens labs draugs, kur varu aizbraukt un justies kā savās mājās.

- Mūsu sarunas turpinājumā tomēr atgriezīsimies tālāk pagātnē. No kurienes nāk jūsu dzimtas saknes?

- Esmu dzimis Jēkabpils pusē Aiviekstes pagasta „Vesetniekos”, pie Vesetas upes ietekas Aiviekstē. Ģimēmē bijām pieci bērni, trīs māsas un divi brāļi. Viena māsa nomira agri jaunībā ar poliomelītu, pārējie četri „braucām” dzīvē uz priekšu. Tagad esam palikuši trīs - viena māsa un es ar brāli. Tolaik pabeidzu vietējo sešklasīgo pamatskolu. Tālāk mācīties nevarēju līdzekļu trūkuma dēļ.

- Kā vēlāk iegrozījās jūsu dzīve?

- Sasniedzu pilngadību, bet tūlīt sekoja Latvijas valsts liktenīgie pārmaiņu gadi. Kad ienāca vācieši, tie sāka meklēt darbaspēku. Viņiem bija aprēķins - uz cik ha zemes laukos vajag vienu strādājošo cilvēku. Izrādījās, ka mūsu saimniecībā uz 15 ha viens ir lieks. Tā 1943. gadā nonācu Liepājas kara ostā. Kara darbība vēl risinājās Krievijas teritorijā. 1944. gadā notika totālā mobilizācija, kurā iesauca visus ieročus nest spējīgos vīriešus. Tad mani no

kara ostas sūtīja uz sadales punktu Rīgā, iepriekš gan vēl atlaižot uz mājām. No „Vesetniekiem” jau varēja dzirdēt kara dārdus. Visi bijām kā uz adatām. Ko darīt? Ja dezertēšu un vācieši paliks, tad noteikti nošaus. Tāpēc izlēmu doties uz Rīgu. Jauniesauktie izmitinājās kazarmās pie Krusta baznīcas. Dažas reizes poligonā trenējāmies šaušanā. Tur bija tāda pārplūdusi aizsaulusi pļava. Ziemā, auksts vējš, mums plānajos mētelīšos salst. Gaidīdami savu kārtu uz šaušanu, sākām slidināties pa ledu. Tāpat ar visu ekipējumu - soma mugurā, šautene plecā. Vējā šinelis piepūšas kā bura un nes tālu, tālu prom. Vienā reizē kāja aizmetās aiz ledū iesaluša zāļu kušķa, sagrieza virpulī un es, plaukš, gar zemi. Pamodos tikai slimnīcā ar smadzeņu satricinājumu. Ja galvā nebūtu kaska, varēja klāties daudz ļaunāk.

- Varbūt šis notikums savā ziņā jums tobrīd nāca par labu?

- Šis negadījums mani izglāba. Pēc slimnīcas, lai gan fronte nāca virsū, tiku nosūtīts uz veselības uzlabošanas rotu, kas atradās Jelgavā. Veicām apsardzes darbu. Kad sākās pilsētas bombardēšana, atradāmies Jelgavas pilī, no kuras slimnīca jau bija evakuēta. Mēs palīdzējām aizvākt inventāru. Pārsteidza vāciešu totālais pedantisms, tas laikam viņiem iedzimts. Burtiski tūlīt virs galvas

Vilis pusaudža gados. Foto tapis izmēģinot klasesbiedra jauno fotoaparātu

kritis bumbas, bet dzelzs gultiņas jāizjauca, produkti - kaut pusmaisīņš cukura, puskafe ar sviestu, viss līdz pēdējam jāsavāc, jākrauj mašīnās un jāved uz staciju. Pusdienlaikā krievu lidmašīnas bombardēja staciju, izcēlās ugunsgrēks. Tanī brīdī gan visi metāmiens bēgt kur kurais. Pa laukiem aizskrēju kādu gabalu, iesēdos grāvī un skatījos, kā lidmašīnas nāk. Laiks bija skaidrs. No lejas vēroju, vai bumba kritīs virsū, vai uz citu pusi. Pēc bombardēšanas atkal visi lasījāmies kopā. Virsnieki paziņoja, ka organizēs aizsardzību pie Dzelzs tilta. Krievu karaspēks nāca no Tukuma puses. Dienu nogaidījām, nekā nenotika. Tad kāds virsnieks savāca divas automašīnas ar karavīriem un nolēma doties pretī ienaidniekam, lai nostiprinātos tālākās pozīcijās. Kā vēlāk uzzinājām, šie karavīri cieta smagā apšaudē no krievu tankiem. Gaidīdams pie ceļa uzbēruma, ievēroju akmens stabiņu un nolēmu, ka tas būs labs aizsegs, jo ik pa brīdīm uz mūsu pusi izšāva no mīnmetējiem. Netālu atradās kārkliem aizaudzis grāvis, pa kuru ienaidnieks ērti varētu nokļūt tuvumā, tāpēc arī mēs laiku pa laikam izšāvām tajā virzienā. Vienā brīdī pieliecos papildināt patronu krājumu, kad pacēlu galvu, pie uzbēruma mana aizsarga - akmens stabiņa vairs nebija, tikai akmens šķembas. Liktenis vai nejaušība, bet tiku glābts. It kā viens ar roku būtu turējies. Man vairākas reizes tā dzīvē ir gadījies.

- Kas notika tālāk?

- Krievu armija nāca virsū, sākās paniska bēgšana. Vajadzēja no Jelgavas puses tikt pāri Dzelzs tiltam, bet tilts jau bija mīnēts. Apsardze nelaida ne tuvumā. Tomēr redzot, ka nevarēs aizturēt daudzus karavīrus, teica: „Ejiet, bet zini, ja kāds no jums ar kājām tos vadus aizķers, jūs ar visu tiltu uziesiet gaisā!” Tilts garš, karavīru daudz. Kad pirmie bija pāri, pēdējie vēl gāja uz tilta virsū. Var brīnīties, ka nevienam kāja neaizķērās, pārskrēja kā balerīnas. Kopā ar karabiedru aizgājām pie Jelgavas cukurfabrikas, kur atradās tādi dīķi, bet starp tiem uzbērumi. Apsēdāmies. Pēkšņi otrā pusē uzbērumam sprāga lādiņš, norāva mūsu bruņu cepures, bet pašiem ne skrambiņas. Vēlāk abi nonācām Ozolniekos, kur karabiedram dzīvoja vecāki. Tur slēpāmies līdz oktobrim. Tad krievi izplatīja paziņojumu, ka visiem vīriešiem jāierodas Jelgavā uz kara komisariātu.

(turpinājums 6.lpp.)

(turpinājums no 5.lpp.)

Tobrīd nesaskatīju citas iespējas un gāju pieteikties. Tur, neprasot dokumentus, tikai pajautāja: "Vai vācu armijā esi dienējis?" Visus sašķīroja divās grupās. Tos, kuri teicās dienējuši vācu armijā, iesēdināja vagonos un nosūtīja Austrumu virzienā uz Krieviju, it kā armijas apmācībās. Otru daļu tūlīt ietērpa krievu zaldātu formās un sūtīja cīņās Kurzemes katlā. Mēs, kas bijām dienējuši vācu armijā, kājām no Jelgavas aizgājām līdz Rīgai. Tur tikām iesēdināti lopu vagonos, lai vestu tālāk uz Krieviju. Vēlāk gan ceļā mūs pārlīka pašažieru vagonos.

- Vai braucot piedzīvojāt lielas grūtības?

- Lielākoties mūs baroja ar mazām, sāļām zivtiņām. Reiz vilciens neapstājās veselu diennakti. Ūdens nebija, sāka mocīt slāpes. Tad pārmaiņus laizījām ledu no vagona logiem. Tādā garā.

- Jūs laikam īsti neapjautāt, kur jūs ved?

- Tā bija. Pa ceļam nekāda vardarbība mums netika pielietota. Viss likās pilnīgi ticami. Kad vienā vietā izkāpām, mūs nostādīja ierindā, teica, lai dziedam. Rāvām vaļā leģionāru dziesmas, neviens jau nesaprata. Soļojām pa pilsētiņu, bet mazi puisiļi sāka apmētāt ar akmeņiem un sauca: „Fašisti, fašisti!” Tad pienācām pie dzeloņstieplēm iežogotas teritorijas. Nu jutām, ka īsti labi nav. Sašjukām. Bet komandieris lādēdamies nāk atpakaļ un saka, ka šī nav īstā vieta, jābrauc tālāk. Mēs priecīgi. Beidzot aizveda mūs uz filtrācijas nometni Ziemeļurālos Molotovas apgabalā. Tur kara laikā bija izveidotas jaunas ogļu šahtas.

- Kā noritēja dzīve nometnē?

- Koka barakās dzīvojām kādi piecdesmit cilvēki, gulējām divstāvu gultās. Vienā barakas galā atradās bleķa krāsns, ko paši kurinājām. Strādājām divās maiņās. Šajā laikā krievu drošības dienests par mums katru personiski ievāca ziņas. Rezultātā daži tika aizsūtīti uz stingrā režīma nometnēm. Reiz lietuvieši mēģināja bēgt, bet trešajā dienā atgriezās. Visapkārt dziļš sniegs, mežs, vienīgais ceļš pa vilciena sliežu ceļiem.

- Cik ilgi nostrādājāt ogļu raktuvē?

- Nedaudz vairāk kā divus gadus. Tad lietuviešus palaida uz dzimteni, bet mūs nosūtīja dienestā darba bataljonā uz Igauniju. Teica, mūs Vilis Lācis neņemot pretī, vēl Latvijā daudz pa mežiem tādu esot. Igaunijā cēlām fabriku, kur bagātināt rūdu.

- Kad atgriezāties Latvijā un kā tālāk iekārtojās dzīve?

Darbvietā Mālpils patērētāju biedrībā

- Latvijā atgriezās 1950. gada vasarā. Mālpils aptiekā strādāja mana māsa, arī mamma pārnāca uz dzīvi Mālpilī. Tēvs bija miris izsūtījumā Sibīrijā. Man izdevās atrast darbu Mālpils patērētāju biedrības grāmatvedībā. Iemaņas šajā amatā guvu Igaunijā, dienesta laikā strādājot par grāmatvedi betona rūpnīcā.

- Vai no varas iestādēm piedzīvojāt kādas represijas?

- Piecdesmito gadu vidū notika tā sauktā kadru tīrīšana. Arī manu lietu pacēla. Tāpat ekskursijās uz ārzemēm nebija ko cerēt.

- Jūsu darba gaitas pēc atgriešanās Latvijā saistītas vienīgi ar Mālpils patērētāju biedrību?

- Jā, tā iznāk. Dažādos amatos Mālpils patērētāju biedrībā esmu strādājis no 1950.gada līdz 2000.gada janvārim. Sākumā biju grāmatvedis, tad valdes priekšsēdētājs, vēlāk noliktavas un taras punkta vadītājs.

- Agrāk patērētāju biedrības veikali bija vienīgi ciemā un labi turējās, šobrīd aina pilnībā mainījusies.

- Toreiz patērētāju biedrībai bija piecdesmit veikali, divi no tiem Ropažos un piecas ēdnīcas. Strādāja simtu divdesmit darbinieki. Tagad

palicis tikai viens veikals. Izskatīju, ka Mālpilī ir trīsdesmit divas pārdotavas, konkurence liela.

- Tirdzniecības darbā nepieciešama precizitāte, godīgums. Jums, acīmredzot, piemīt iepriekš minētās īpašības, jo tik ilgstoši nostrādājāt šajā jomā?

- Laikam gan. Es uz mahinācijām nebiju mācīts. Uzaugu lielā ģimenē, dzīvojām samērā trūcīgi. No šādām ģimenēm parasti nenāk tie rāvēji.

- Vai kolektīva vadīšana nesagādāja grūtības?

- Cilvēkiem svarīgi, kā pret viņiem izturas. Jāmēģina katru saprast. "Kā sauksi, tā atskanēs", tas ir labs sakāmvārds.

- Kā pavadījāt brīvo laiku, ārpus darba bija kāds vaļasprieks?

- No sākuma šad tad ar spīningu makšķerēju. Pēc vairākkārtējām neveiksmēm to pametu, jo bija uzradušies cilvēki ar tīkliem, kas zivis izzvejoja. Tad iekritu teātra spēlēšanā. Tolaik Mālpilī skolotāja Aglaīda Čakša vadīja dramatisko kolektīvu. Atceros arī režisori Mariju Jumāri. Kad atnācu, mani iesaistīja šajā kolektīvā. Ilgi nospēlēju, kādā rajona skatē ieguva pat pašdarbības teicamnieka diplomu. Vēlākā laikā daudzus iestudējumus veidoja Mālpils kultūras nama direktore Lauma Balode.

- Varbūt atceraties, kādas lugas spēlējāt, kas piedalījās izrādēs?

- Man ir saglabājušās vairākas izrāžu afišas un fotogrāfijas. Lūk, Paula Kilgasa komēdija „Ūdensroze”, Eduarda Vulfa komēdija „Svētki Skangalē”, Viktora Rozova drāma „Kāzu dienā”, Rūdolfa Blaumaņa „Ugunī”, „Aijas Krūzes diagnoze”. Diemžēl visas lugas nevaru atcerēties, daudz kas ir aizmirsis. Kolektīvs bija diezgan liels, arī daudzu spēlētāju vārdi piemirsušies. Afīšās var lasīt šādus pašdarbības aktieru vārdus:

Ar darbabiedriem ekskursijā Tērvetē

Rūdolfa Blaumaņa "Ugunī". Horsta madāma – Mirdza Trektere, muižas skrīveris Alders – Vilis Avens.

Anna Kersele, Andris Kerselis, Kārlis Lūkins, Gunārs Reinbaks, Rita Kargāne, Pēteris Krastiņš, Ārija Trektere, Jānis Mūrnieks, Zina Liepiņa, Boriss Purviņš, Aina Draudiņa, Voldemārs Zuters, Arnolds Saukums u.c.. Dekorācijas izrādēm gatavoja mākslinieks no Siguldas Voldemārs Gudovskis.

- Jūs spēlējāt tikai Mālpilī, vai notika arī izbraukumi?

- Ļoti daudz braukājām viesizrādēs. Transports toreiz bija kravas mašīnas. Apkārt sasprauda meijas, lai putekļi nenāk virsū un ceļojām apkārt. Visādi gadījās. Braucam, braucam, īsti nezinām ceļu, beigās iebraucam aplokos pie govīm, nu visiem liela jautrība. Citviet kultūras namā nav elektrības, bet zālē katrā stūrī pa krāsniņ, uz kurām virsū petrolejas lampa.

- Kāda bija skatītāju interese par jūsu izrādēm?

- Atceros, kad Mālpils kultūras namā izrādīja lugu „Aijas Krūzes diagnoze”, bija pilna zāle skatītāju, vēl gar malām stāvēja. Mums, aktieriem kājas trīc, kad jāiet uz skatuves. Arī izbraukumos izrāžu apmeklētāju netrūka. Tajos laikos jau daudziem vēl nebija televizora. Vecā kultūras nama zālē gan rādīja kino, bet teātris ir teātris. Daudzi gāja aiz intereses palūkoties uz pazīstamiem mālpiliešiem, kā viņi izskatīsies lomā, kā spēlēs. Visumā mums gāja veiksmīgi, ar labiem panākumiem piedalījāmies arī skatēs.

- Kādas lomas jums pašam nācās spēlēt, komiskās vai nopietnās?

- Vairāk nopietnās, bet spēlēju arī komēdijās. Nāk prātā viena komiskā loma lugā „Ūdensroze”, tur vistrakāk gāja. Izrādē manu atveidoto varoni nogrūda no šķūniša augšas, man jācieš, bet visi, gan zālē, gan uz skatuves par to smeji.

- Vai nav tā, ka dzīvē dažkārt gan dramatisma pilnu, gan komisku no-

tikumu ir vēl vairāk nekā izrādē? Arī jums to nav trūcis. Jūs stāstījāt, ka trīs reizes traģiskos momentos esat piedzīvojis Dieva palīdzību.

- Tas bija armijā, kara laikā un vēl viens atgadījums notika pusaudža gados kopā ar tēvu pludinot kokus. Plosti gāja pa Aivieksti un tālāk pa Daugavu uz leju līdz Rīgai. Kad uzcēla Ķeguma spēkstaciju, izveidoja speciālu dienestu, kur

vīri ar laivām pirms slūžām noņēma plostniekus no plostā. Orientieris bija tāda Govs sala, pēc pulksten sešiem vakarā tālāk gar to nedrīkstēja braukt. Manam tēvam toreiz šajā braucienā nebija pulksteņa, viņš vadījās pēc saules, un mēs noteikto laiku pārsniedzām. Bet plosts pa to laiku tuvojās spēkstacijai. Juzdams, ka nebūs labi, tēvs sāka kliegt pēc palīdzības. Neviens neatsaucās, jo enkurnieku darba laiks bija beidzies. Tomēr galu galā mūs sadzirdēja un sāka irties uz plostu. Kad iekāpām laivā, ūdens mutuļi plostu izrāva burtiski no kājapakšas. Vēl vajadzēja gadīties, ka tēvs kāpjot laivā salauza vienu airi. Tad īrāties gan ar rokām, gan atlikušajiem airiem, līdz atrāvāmies no velkošās straumes. Pēdējā brīdī tikām glābti.

- Šie notikumi tālā pagātnē. Pēc tam jums mūžā nācies vēl daudzus vēsturiskus periodus piedzīvot. Kā lūkojaties uz šodienas dzīvi?

- Es uzskatu, ka kā tur ar kuro reizi neiet, nav nozīmes visu laiku raizēties par to, kas kādreiz bijis. Saprātīgāk ir domāt par šodien, par rītdienu. Sevišķi jaunajiem par to jādomā. Mums, latviešiem, tā iegājies, ka mēdzam atcerēties jau no 1905. gada un vēl senāk. Aram augšā, sevi pasāpinām ik pa brītiņam. Es neesmu ļaunatminīgs, pat strādādams Krievijā šahtās nespēju dusmoties uz apsargu, jo viņš, iespējams, bija tāds pats izsūtītais un pildīja savu amatu.

- Jūs laikam pēc dabas esat optimists, arī humora izjūta jums nav sveša?

- Es diezgan optimistiski raugos uz dzīvi. Ja kaut kas sarežģās, ir grūti, smagi, spēju it kā atiet un no malas uz sevi paskatīties. Humora izjūta nepieciešama, savādāk nemaz nevar. Jādzīvo dzīve, kāda tā ir. Nevar teikt, ka mums šos pēdējos gadus ir spoži gājis, bet

pagātnē ir bijis vēl sliktāk, tikai ar valdību nelaimējas. Lielākā daļa, kas nāk pie varas, pirmām kārtām domā par sevi, tas liekas nesaprotami. Likumdošana sakārtota tā, ka krāpšanos var veikt likumīgā ceļā. Nevar taču vienā paaudzē vai pat piecos gados kļūt par miljonāru. Tas nav ticami un sāpina tos, kuri godīgi strādā savu ikdienas darbu.

- Ko jums dzīvē šķiet svarīgi saglabāt sevī?

- Godīgumu, uzticēšanos. Ja nevar uzticēties, kā var kopā strādāt? Viens jau nekad dzīvi nevar izdzīvot. Vienalga ar citiem jānonāk saskarsmē, gan darbā, gan citā kolektīvā, gan ģimenē.

- Pēc kā jūs pirmoreiz ieraugot vērtējat cilvēku?

- To tā laikam nemaz nevar pateikt. Ieraugi, un no pirmā vārda redzi, ka sanāks saruna. Tāpat kā nevar uzrakstīt, kas ir mīlestība. Tie nav formulējami jēdzieni.

- Kā jūs tiekat galā ar vienatni? Iepriekš te dzīvoja arī jūsu māmuļa, kuru mālpilieši cienīja un turpat trīsdesmit gadus pazina kā kapu pārzini.

- Jā. Viņa aizsaulē aizgāja 1995. gadā. Strādāja, kamēr vien varēja pāiet. Ļoti mīlēja savu darbu. Bez viņas tomēr ir grūtāk. Mēģinu kaut kur aizbraukt, daudz lasu. Kas labāk patīk, pārlasu pat vairākas reizes. No rītiem vingroju. Pastaigājos tepat pa Mālpilī, satieku vecāka gada gājuma paziņas, parunājos. Pie vienatnes var pierast.

- Jūs neesat guvis akadēmisko izglītību, tomēr savā dzīvē esat veiksmīgi ticis galā ar visiem uzdevumiem, arī redzesloks jums plašs.

- To jau nevar iemācīt, tas jāapgūst dzīvē. Ietekmē arī audzināšana. Es biju mammas mācāmais dēls. (Tā vecāki savā starpā sadalīja audzināšanas pienākumus). Viņa bija vienkārša lauku sieva, visus grūtumus iznesa uz saviem pleciem. Es to novēroju. Viss tālākais apgūts dzīves skolā – izsūtījums, sastaptie cilvēki, darbs.

- Kas jums dzīvē patīkami pārsteidzis un darījies laimīgu?

- Prieks bija, ja labi veicās darbs. Tas viens no galvenajiem. Sadržīvē - tikšanās ar labiem cilvēkiem.

- Pamatīgums, nosvērtība, tās laikam ir iedzimtas īpašības. Jums raksturīgo, līdzsvaroto skatījumu uz dzīvi, iespējams, veido arī jūsu horoskopa zīme – svairi?

- Horoskopiem īpaši neticu. Manuprāt, tas ir ieaudzināts no mazotnes, varbūt arī daļēji iedzimts.

Dace Krilovska

PAGASTA VĒSTURE

Atmiņas par ugunsdzēsēju komandieri Baložu Kārli.

Neesmu dzimusi mālpiļietē, taču pēc 46 šeit nodzīvotiem gadiem esmu cieši saaugusi ar šo novadu un tā vēsturi. Vismīļākie tomēr ir cilvēki, kas dzīvoja un vēl dzīvo šeit. Ik pa laikam no pagājības dzīlēm iznirst kāda seja, kāds notikums un atkal nākas atcerēties visu piedzīvoto.

Šoreiz gribu dalīties ar jums atmiņās par **Baložu Kārli**, cilvēku bez kura līdzdalības pagājušā gadsimta piecdesmitajos, sešdesmitajos gados nebija iedomājama ciema dzīve.

Kārlis dzimis 1900. gadā un ir cieši saistīts ar Baložu dzimtai piederošajiem "Starnicu" mājām. Pirms pēdējā kara tā bija labi iekopta saimniecība ar 26 ha zemes, 10 ha meža, lielu mūra kūti ar daudzām slaucamajām govīm. Jauno dzīvojamo māju gan pabeigt pilnībā nepaguva. Ģimenē bija trīs dēli. Jānis studēja juristos, jaunākais dēls Pēteris bija virsnieks Latvijas armijā un trešais ar gaišu prātu un lielu zinātkāri apveltītais Kārlis, diemžēl ar klibu kāju.

Tikai labi draugi un liktenis pasargāja brāļa Jāņa un Margas ģimeni ar mazo Visvaldi no viņiem paredzētās izsūtīšanas uz Sibīriju. Pēteris ar ģimeni sev patvērumu atrada ārzemēs.

Kolhoza "Vienība" sākuma gados Kārlis strādāja grāmatvedībā. Ilgus gadus grāmatvede ir Kārļa sieva Olga. Es Kārli atceros kā kolhoza, vēlāk sovhoza ugunsdzēsēju komandieri. Samaksa par šo darbu bija niecīga, vairāk varēja nopelnīt ar rakstiem dažādām avīzēm.

Balodis Kārlis 1900. – 1969. g.

Atceros viņu ar vienmēr neiztrūkstošo lielo brezenta mēteli mugurā un lielām gumijas "galošām" kājās. Ienācis ciema padomes telpās viņš nedaudz atvilka elpu no tālā 6 km gājiena ar kūjiņu rokās un tad sāka risināt kārtējo sasāpējušo problēmu. Problēmu un ideju viņam bija daudz. Kaut vai doma par Mālpils ugunsdzēsēju depo izbūvi, ja izdotos kautkur atrast naudu celtniecībai.

Lielākais prieks Kārlim bija piedalīties ugunsdzēsēju sacensībās Siguldā kopā ar Mālpils komandu. Vēl šodien mālpiļieši atceras kādu nakti un ugunsgrēku Vītes pusē. Kārlis, aizmirsis par savu klibo kāju, tā steidzies pa kāpostu lauku, ka kāpostgalvas šķīdušas uz visām pusēm, pazaudējis savas galošas un to pat nepamanījis... Viņa iemīļotais teiciens: "Kas grib dzīvot vienos priekos, tas lai stājas pazarniekos!"

Kārlis bija cilvēks, pie kura draugi un kaimiņi griezās pēc palīdzības, ja rakstiski bija jāatrod sava taisnība. Redzēju, cik rūpīgi viņš iegramatoja savus ienākšos un izejošos rakstus. Ne reti rakstīja arī pats. Saglabājusies Lauksaimniecības ministrijas atbildīgas personas atbilde pilsonim Kārlim Balodim 1959. gadā, ka līdzekļu trūkuma dēļ sovhoza grāmatvedībai jāsamierinās ar veidlapām un atskaitēm krievu valodā, bet vadošajiem darbiniekiem gan būtu jāprot vietējo iedzīvotāju dzimtajā valodā. Tai laikā šā sovhozā oficiālā valoda bija krievu. Par šādu rakstu Kārlis riskēja ar savu brīvību.

Satraukts Kārlis bija par ceļu daļas ierikoto grants karjēru Baņņu kalniņā, jo tur taču ir sena apbedījumu vieta. Atraktie kauli apliecināja viņa vārdu patiesīgu. Patīkamas atmiņas ir par ve-

co latviešu strēlnieku salidojumiem Mālpilī, kuros piedalījāties arī mēs ar Kārli. Pēc piemiņas mirkļa Mālpils kapos visi pasēdējām pie klātiem galdiem, klausoties atmiņu stāstos un nerātņajās strēlnieku dziesmās. Kārlis man nodeva glabāšanā strēlnieku kapu plānu ar kritušo vārdiem. Šis saraksts tagad glabājas Mālpils vidusskolas muzejā.

Visspilgtākās atmiņas man ir par Kārli – Kriediņa kauju norises pētnieku. Ik pēc laika viņš ziņoja par kārtējo Kriediņā atrasto mīnu, lādiņu, neizsprāgušo bumbu. Vairākkārt izbrauca sapieri atminētāji, lai lādiņus padarītu nekaitīgus. Reiz es arī biju viņu darba lieciniece (Mani paņēma līdzī sapierus komandējošais leitnants, kas bija mans kādreizējais klases biedrs). Tad arī sapratu, cik bīstams ir šis darbs. Kārlis mani izvadāja pa kaujas vietām Kriediņā, parādīja vācu dzelzbetona bunkurus *Čigānu birzi* un krievu bunkurus *Ķeviešu purva* malā, nogrimušos vācu tankus – "tīģerus" *Ķeviešu* purvā un mārkos aiz *Putraimu* mājām.

Satraukuma pilns laiks bija, kad 1964. gadā *Kriediņa* laukos, uzsākot meliorāciju, atrada kritušo karavīru mirstīgās atliekas. Kā jau tajos laikos bija pieņemts darīt, savāca tikai Padomju armijas karavīru pišļus. Piederību armijai noteica pēc pogām, ordeņiem un citām pazīmēm. Pavisam tik atrasti 28 kritušie. Papīra maisi ar viņu kauliem ilgu laiku stāvēja manā kabinetā. Pēc ilgās un garas saskaņošanas ar kara komisariātu koka šķirstus svinīgi apglabāja Mālpils Brāļu kapos. Pēc 10 gadiem 1974. gadā 5. oktobrī kauju vietā *Kriediņā*, kur 1944. gada oktobra sākumā notika sīvas kaujas, atklāja piemiņas akmeni. Jaunieši dārznieces Dzintras Grolles vadībā šai vietā iestādīja bērzu piemiņas birzi. Mūsu bērni un mazbērni nezina, ko nozīmē karš, bet to nedrīkst aizmirst. Atmiņas un pieminekļi nav vajadzīgi mirušajiem, tie ir vajadzīgi dzīvajiem. Piemiņas akmens atklāšanas dienā tika runāta Skaidrītes Kaldupes dzeja:

"Kāda brīnišķīga zeme, arī laukakmens dzied,
Galvu pieglaudis lielceļam cietam.
Ja, tev, ceļinie, gadās šeit garām iet,
Brīdi apstājies domās šai vietā."

Nav vairs "Starnicu". Mājas nojauktas un apraktas kā liekas meliorācijas objekta. Nav vairs dzīves spara pilnā Baložu Kārļa. No 1969. gada viņš atdusas Mālpils kapsētā. Sēņu laikā, braucot garām bijušajai mājas vietai, ik reizi atceros cilvēkus, kurus šeit sastapu un iedomājos arī par pašreizējo zemes mantinieku Baložu Jāņa dēlu Visvaldi.

Rita Kargane

Baložu dzimtas vairākas paaudzes. Kreisajā malā stāv Jānis, labajā pusē stāv Kārlis un blakus vectēvam sēž jaunākais brālis Pēteris

Skolas dzīve

Mālpils vidusskolas skolēnu izdevums

Labdien, skolas lappusītes lasītāji!

Jau ir pagājis oktobra mēnesis. Mūsu skolā šis bija saspringts darba laiks. Ja vēl septembrī mēs kavējāmies atmiņās par vasaru, tad tagad visa uzmanība galvenokārt tika pievērsta mācībām. Oktobris sākās ar Skolotāju dienu, kad mēs apsveicām savus bijušos un esošos skolotājus. Pēc šiem priecīgajiem svētkiem skolotājiem, skolas vadībai un arī mums, skolēniem, sākās īpašs darba periods, jo tieši šomēnes mūsu skolā notiek akreditācija.

Oktobra vidū, mūs priecē gaidītais rudens brīvlaiks, kas, kā vienmēr, pāiet pilnīgi nemanot.

Tagad atliek vienīgi sakopot visus spēkus, lai varētu sekmīgi pabeigt pirmo semestri, kas beigsies īsi pirms Ziemassvētkiem.

Redaktore Alise Tuče, 10. kl.

Ir sācies jaunais mācību gads

tātad jaunas skolas gaitas. Kā jau katru gadu, arī šogad skolā darbojas Skolēnu padome. Tās sastāvā ir 10 cilvēki, un katram ir savs pienākums.

Toms Stašāns ir Skolēnu padomes prezidents, atbild par Skolēnu padomes darbu, sadarbību ar konsultantu un skolas administrāciju; Jānis Bitmets ir Skolēnu padomes prezidenta vietnieks, kā arī atbildīgais par dežūrām; Dace Zvagule ir sekretāre, atbild par Skolēnu padomes dokumentāciju; Aivita Melcere un Marita Živa atbild par skolēnu līnijām; Līga Klintsons, Kristīne Markova un Jānis Žogots ir kultūras pasākumu organizatori, bet Iveta Kalniņa un Justs Cielēns atbild par preses izdevumiem.

Mums ir pašiem savs darba plāns, ku-

ru cenšamies stingri ievērot. Katru nedēļu sasaucam Skolēnu padomes sanāksmes, kur apspriežam aktuālākos jautājumus un tuvākos uzdevumus. Skolā rīkojam arī pasākumus: 3.oktobrī notika Skolotāju dienas pasākums;

mēneša 2. un 3. nedēļā skolā notiek Erudītu konkursi 5. – 9.klasēm;

Plānā paredzēts 10.klases iesvētīšanas pasākums, mēs palīdzēsim tagadējai 12.klasei to organizēt. Skolēnu līnijas sasaucam pēc vajadzības, ja sakāms, kas jauns un svarīgs. Reizi mēnesī sasauksim arī sekmju pārziņu vai kultorgu, vai fizorgu, vai klases saimnieku, vai virsdežurantu sanāksmes, kurās skaidrosim, kā veicas ar pienākumu izpildi.

Skolai pirmo reizi arī sava sienas avīze, kurā būs informācija par paveiktajiem un iecerētajiem darbiem. Pirmā avīze iznāca kā sveiciens skolotājiem.

Labu vārdu

nekad nav par daudz

Oktobra sākumā skolotāji visā Latvijā svin Skolotāju dienu.

Mūsu skolā ir skaista tradīcija: svētku prieku mums sarūpē skolēni. Tā bija arī šogad.

Sirsnīgs paldies Skolēnu padomei un visiem čaklajiem rūķīšiem, kas izrotāja skolu, izgatavoja ziedu pušķus un apsveikumus, sagādāja mums rīta koncertu skolas zālē.

11. klases skolēni ļāva mums uz brīdi nolikt malā savas ikdienas rūpes, iejutās skolotāju lomā un 1. stundā mācīja bērņus.

Paldies par labiem vārdiem! To nekad nav par daudz ne no jūsu, ne mūsu puses.

Jūsu skolotāji

Šogad esam kļuvuši patstāvīgāki un neatkarīgāki, savas idejas pēc tam saskaņojam ar skolas vadību un savu konsultantu un darbojamies.

Reizi mēnesī kāds no mums dodas uz Rīgas rajona Skolēnu padomju līderu sanāksmi, kur gūstam informāciju, norādījumus un arī lielu pieredzi sev.

Mums ir sava konsultante- skolotāja Ināra Bahmane, pie kuras vienmēr varam saņemt atbalstu un padomu, ja ir kas nesaprotams. Lielu paldies vēlamies teikt skolas direktorei Inetai Kurmai, par atbalstu un palīdzību mūsu ideju īstenošanā.

Tādi mēs, Skolēnu padome, esam. Pamazām veidojamies par vienotu komandu, un tas ļoti palīdz mūsu darbā. Ceram, ka nepievilsim savu skolu un padarīsim mūsu otrās mājas dzīvi rosīgāku.

Dace Zvagule, 11.klase

Stāsts par lapiņu

Šopavasār, kad sniegi jau bija nokusuši un saulīte sāka dāvāt vairāk siltuma, no kļavas zariņā snaudošās pumpurgalviņas izlīda mazs, zaļš deguntiņš.

Garām staigāja koku fotogrāfi un tikai to zariņu vien fotografēja.

Katru nakti pumpuriņš nemanot paugās un līda ārā no sava sveķainā kažociņa. Laiks kļuva arvien siltāks, un pumpuram tas patika.

Re, jau izlīda no mājokļa. Tagad tā jau ir maza lapiņa.

Karstā vasarā zaļu lapu bija daudz, un neviens šo lapiņu vairs neievēroja, bet vasara pagāja, un sāka pūst aukstie rudens vēji. Lapa pēc salnas kļuva sarkan dzeltena un beidzot nokrita. Viņa domāja par savu māsiņu, kura nākošgad rādīsies pasaule.

Kādu dienu bērni gāja lasīt nobirusās lapas. Kāda lapa bija ļoti skaista, un to ielika grāmatā. Tā bija lapa, par kuru es stāstīju.

Santa Vodzinska, 5.b klase

Mālpils vidusskolā Vecāku padome sanāca kopā 30.septembrī un 8.oktobrī, kad ievēlēja Mālpils vidusskolas Vecāku komiteju šādā sastāvā :

Vecāku komitejas priekšsēdētājs -

Boriss Krīgers

Vecāku komitejas priekšsēdētāja vietnieks -

Andris Austrīņš

Vecāku komitejas locekļi -

Sarmīte Vanaga, Inese Taranda,

Andris Broks, Alina Ploriņa,

Svetlana Luceviča.

Nākošā Vecāku padomes sanāksme – 12.novembrī plkst.19.00
Liels Paldies par ierosinājumiem kā uzlabot skolas darbu, iesaistot arī vecākus un cerot uz atbalstu.

Aicinām vecākus uz Vecāku dienu skolā 2003.gada 12.novembrī – apmeklēt mācību stundas un tikties ar mācību priekšmetu skolotājiem.

Sports, Sports, Sports

Septembrī un oktobrī mūsu skolā risinājās futbola sacensības. Komandas tika veidotas katrā klasē. Sacensības notika pirmdienās un trešdienās, katru dienu pa trim spēlēm.

Komandas dalīja trīs grupās: 6. - 7. klašu grupa, 8. - 9. klašu grupā un vidusskolas grupa, tas ir, 10. - 12. klases.

6. – 7. klašu grupā 2. vietu izcīnīja 7. a klase, bet 1. vietu 7. b klase.

8. - 9. klašu grupās 3. vieta 8. b klasei, 2. vieta 9. a klasei, bet godpilnā 1. vieta 9. b klasei.

10. – 12. klašu grupā 3. vieta 11. klasei, 2. vieta 10. klasei, 1. vieta 12.klasei.

Vēl Mālpils vidusskolas audzēkņi brauca aizstāvēt skolas godu rajona sacensībās. Mālpils vidusskola ieguva 7. – 9. vietu 14 komandu konkurencē.

Domājam, ka skolai kaunu darījuši neesam.

Jānis Griķis, 10. kl.

SIDGUNDAS PAMATSKOLAS DALĪBA STARPTAUTISKOS PROJEKTOS

Laika posmā no 27.septembra līdz 2.oktobrim starptautiskā projekta "A North European Network of Young Female Teachers in the Baltic Sea Area" ietvaros, kurā piedalās Dānija, Norvēģija, Zviedrija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Vācija, Sidgundas pamatskolā viesojās skolotāja no Zviedrijas. Projekta būtība ir iepazīt partnervalstu izglītības sistēmu, sievietes darbību sabiedrībā, skolotāju ikdienas dzīvi, iegūt jaunas idejas un sadarbības partnerus turpmākam darbam.

Projekta norises pirmajā posmā uzņēmām pie sevis zviedru skolotāju Marīnu Zetterquis, kura strādā Tallbacken skolā, Zviedrijas Ziemeļu reģionā. Tallbacken skolā mācās aptuveni 90 skolēnu vecumā no 6 līdz 12 gadiem. Viņa strādā kā pedagogs jaunākā skolas ve-

cuma bērnu klasē un pasniedz papildus savā skolā arī speckursu filmu veidošanā. Viesojoties pie mums skolotājai bija iespēja iepazīties ar mūsu skolu, vērot atklātās stundas, tikties ar skolēniem un skolotājiem. Tikšanās laikā skolēni varēja uzzināt, kā mācās un dzīvo zviedru skolēni.

Savas viesošanās laikā zviedru skolotāja tikās arī ar pārējiem Mālpils pagasta izglītības iestāžu vadītājiem un iepazīnās ar viņu vadītājam izglītības iestādēm. Bez tam 1.oktobrī notika tikšanās ar pārstāvjiem no Izglītības un zinātnes ministrijas, kā arī ar Ziemeļu Ministru Padomes informācijas biroja darbiniekiem un Dānijas kultūras institūta darbiniekiem, kas ir vieni no šī projekta partneriem. Projekta iniciatori ir Eiropas nams Dānijā sadarbībā ar Eiropas namu Latvijā, kas ir šī projekta pamat koordinators no Latvijas puses.

Projekta turpinājumā, novembra beigās, man būs iespēja iepazīties ar izglītības sistēmu Zviedrijā.

Kopš 10.oktobra esam uzsākuši darbību vēl vienā starptautiskā projektā, kurā piedalās Portugāle, Brazīlija, ASV, Polija, Itālija, Čehija, Latvija. Projekta būtība ir iepazīstināt dalībvalstis ar mūsu pagasta interesantākajām vietām, objektiem, cilvēkiem, veidojot un nosūtot fotohroniku un aprakstus. Savukārt saņemot šādus informatīvos materiālus no citām valstīm, skolēniem būs iespēja iepazīties ar partnervalstu kultūrvidi.

Piedaloties šādos projektos ir liela iespēja veidot partnerattiecības finansu piesaistei no dažādiem starptautiskajiem fondiem.

Nora Pavlova

skolotāja un direktora vietniece mācību darbā

Sapnis par Itāliju

Itālija ir sapņu zeme gandrīz katram ar mākslu saistītam cilvēkam. Tā ir klasisko vērtību krātuve, no kuras var smelties visos gadsimtos jau vairāku gadu tūkstošu garumā. Līdz šim mēs to darījām vairāk pastarpināti – ar grāmatu, fotogrāfiju un aculiecinieku stāstījumu palīdzību. Bet tagad šīs iespējas ir dotas katram, ja vien to atļauj finanses.

Itālijā pirmo reizi biju tieši divus gadus atpakaļ, kad nedēļas laikā izjūņojām cauri lielākajiem šīs zemes kultūras un mākslas centriem – Venēcijai, Florenci un Romai.

Viena diena **Venēcijā** ir tikai mirklis, lai pārlicinātos par to, ka šeit gribētos atgriezties vēl un vēl, lai tuvāk redzētu Svētā Marka katedrāli, Dodžu pili vai pārstāigātu neskaitāmos pilsētas kanālu tiltus un tiltiņus, baudītu tikai šai pilsētai raksturīgo svaigo jūras smaržu un padzīvotu izsenis slaveno Venēcijas karnevālu gaišu gaisotnē. Laikam jau visu gadu maskas un karnevālu ietēpi ir neatņemama Venēcijas viesu izjūtu sastāvdaļa. Taču tas miers, kas jau pēc karstākās sezonas slēgšanas piepilda pilsētu, ir kaut kas īpašs, jo Venēcija ir tikai gājēju pilsēta. Tā ir pilsēta – muzejs, kur katrs vietējais iedzīvotājs jau liekas vēsturiska vērtība.

Florence, šķiet, sašķelta divās daļās – viena – trauksmainā, nervozā ikdienas daļa ar nemitīgo mašīnu signalizēšanu, uzklīdzieniem par lēno vilkšanos pāri krustojumiem, intensīvo satiksmi un cilvēku drūzmu, kuru vēl juceklīgāku padara zirgu pajūgi. Otrā – it kā neredza-

Alesandra, Viljams un Alesandra

mu sienu nošķirta no iepriekšējās – mākslas pasaule ar Mikelandželo radītajiem "Dāvidu" un Mediči kapeņu mītiskajiem tēliem, Ufici galerijas dārgumiem, renesanses arhitektūras gigantisko pieminekli Palaco Pitti un gotisko, neizsakāmi smalkās marmora mežģinēs veidoto Florences Doma katedrāli – Santa Maria del Fiore ar varenajām bronzas durvīm un iespaidīgo zvanu torni. Tāda pirmajā mirklī varētu likties Florence.

Mūžīgā pilsēta – **Roma** – varenības un pārcilvēcisko mērogu simbols – grandiozais Kolizejs, Forum Romanum, Panteons... to visu bija jāpaspēj atrast un ieraudzīt tikai divās dienās. Bet šis temps neļāva aizdomāties par cilvēka kā dzīvas būtnes niecību uz viņa prāta radīto gigantu fona. Vatikāns un tā dārgumi – Siksta kapela, kas tikai pirms pusgada bija vērusi savas durvis tūristu miljoniem pēc gandrīz 30 gadu restaurācijas. Milzīgās cilvēku masas Sv, Pēte-

ra katedrāles laukumā mirklī, kad ritenkrēslā tika izstumts Pāvests Jānis Pāvils II. Tas viss gandrīz ar roku aizsniedzams. Un vēl – neparedzama nejaušība – atrasties "Gucci" modes nama priekšā mirklī, kad no tā, tā vienkārši iepircies, bet grupas miesasargu pavadībā, iznāca, tad jau bijušais, ASV prezidents Bils Klintonš. Tas viss bija pirms diviem gadiem un likās kā prātam grūti aptverams sapnis.

Taču reizēm mums tiek dota cerība kādu daļu no saviem sapņiem piepildīt. Šāda cerība radās vasaras vidū, kad saņēmumu uzaicinājumu kopā ar "Istituto Professionale Statale per l'Industria e l'Artigianato" strādāt pie diviem projektiem – "Comenius 1" un "Comenius 3". Patiesībā biju jau gandrīz aizmirsusi it kā nejaušo (Līvijas Mukānes piedāvāto) četru itāliešu pedagogu vizīti mākslas skolā aprīlī. Bez zīmējumiem, gleznojumiem un keramikas, viņiem bija iespēja redzēt arī mūsu veidotos šovus "Gadsimtu vīzijas" un "Līnija", kas tapuši sadarbībā ar Ivettas deju studiju un bija saglabāti videofilmās. Tas viņiem bija kas jauns, jo likās, ka pretendē uz netradicionālo modi. Iespējams tāpēc itāliešiem radās doma veidot kopīgu projektu neskatoties uz to, ka neietilpnam vidējās profesionālās izglītības sistēmā (mēs esam kriet-

ni vien jaunāki) un mums ar modi nav nekāda sakara.

Tā septembra beigās reizē ar Mālpils mūzikas un mākslas skolas direktoru Juri Vītumu devāmies uz **Biellu** Itālijā, lai veselu nedēļu kopā ar kolēģiem no Vācijas, Francijas, Itālijas, Ungārijas un Polijas izstrādātu šos projektus. Tas, nenoliedzami, bija smags darbs angļu valodā, kas tikai **varbūt** vainagosies ar Briseles atbalstu un ļaus piekļūt Eiropas Savienības naudai, kas, starp citu, visās Eiropas valstīs ir jau labi attīstīta un izkopta sistēma, bet ko mēs vēl tikai mācāmies izmantot.

Taču ne jau visu laku strādājām. Mūsu saimnieki bija parūpējušies arī par iespējām paceļot pa Itālijas ziemeļiem. Tas, ja palūkojamies kartē, ir kalnains apgabals. Dzīvojam **Oropā** – klosterī, kas atrodas 1100 m virs jūras līmeņa. Tie jau ir īsti kalni ar klintīm, kalnu strautiem un viegli rudenīgiem mežiem. Staiģājot pa šīm gadu simtos izveidotajām un iemīdītajām takām, brīžam jutāmies kā mājās – koku lapām piebirušas taciņas, rudens krāsas un smaržas – ja vien nepaskaties pār kraujas malu un neieraugi, ka aiz pašas taciņas malas sākas kritiens simtiem metru dziļumā. Kalnu tuvums atstājis iespaidu arī uz vietējo arhitektūru – ēku jumti veidoti no šķeltām akmens plāksnēm, bet milzīgā klostera kompleksa un baznīcu būvē saskatāmas gan romāņu mākslas, gan gotikas, gan arī renesanses tipiskākās pazīmes.

Lielu iespaidu uz mani atstāja Issogne pils apmeklējums. Tās vēstures pirmsākumi meklējami vēl pirms 14. gadsimta, taču pārsteidzošākie likās lieliski saglabājušies viduslaiku sienu gleznojumi, kurus aplūkojot varēja priecāties par mākslinieka humora izjūtu. Jociņi bija saskatāmi gan nopietnās reliģiskās ainās vairākās miniatūrās kapelās, gan citos gleznojumos par krietni vien laicīgākām tēmām – tirgus skatos, virtuves dzīves ainiņās un citur. Nepierasts likās telpās izvietoto priekšmetu senatnīgums. Galdi un krēsls stāvēja tādi, kādi bijuši – ar visiem nažu un zobenu cirstajiem “rakstiem”. Neviens nebija centies tos padarīt perfektākus restaurējot. Arī gultu segas un baldahinu pārklāji likās izballojuši gadu simtu gaismā.

Itālijas vizītes jaukākas stundas pavadījām **Milānā** kopā ar manu kādreizējo skolnieci Zani Oborenko, kas šogad absolvēs Itālijas prestižāko mākslas augstskolu – Milānas mākslas akadēmijas glezniecības nodaļu. Zane Milānā gan mācās, gan arī strādā par fotomodeli, tā pilnībā nodrošinot sevi un savas studijas ar nepiecieša-

Juris no Latvijas, Andrea no Vācijas un Ildiko no Ungārijas

Florence - kopā ar Dāvidu

majiem līdzekļiem. Modeles darbs ir saistīts ar lieliem ierobežojumiem un arī lielām iespējām. Tā ir nemitīga gatavība jebkurā brīdī būt formā un traukties uz kādu no pasaules modes lielpilsētām. Pie tam, laikā kad bijām Milānā, tur notika gadskārtējā modes nedēļa, kad pilsētas centrs pārvērtās vietā, kur notiek nemitīgas skates un šovi. Tā bija iespēja šo pasauli redzēt nedaudz pietuvinātākā veidā. Un tad jau tādi vārdi kā “Versace”, “Dolce & Gabbana” “Gucci” nelielas kā tukša skaņa, jo turpat vai vesels kvartāls, ko aizņem tikai Versačas impērija vien...

Milānas vārds kultūras vēsturē vairāk saistīts ar Leonardo da Vinči radīto “Svēto vakarēdienu” Santa Maria delle Grazie baznīcā un La Scala operiteātri. Tikko kā bija pabeigta freskas “Svētais vakarēdiens” restaurācija un

Kopā ar Zani pie Leonardo da Vinči pieminekļa Milānā

Pie Kolizeja

tās apmeklēšanai vajadzēja pieteikties vairākas dienas iepriekš, tāpēc to neredzējām. Neredzējām arī La Scala operu, jo tajā tikko kā bija sākti restaurācijas darbi. Ieraudzīt tik ierobežotā laikā arī pilsētas īpatnējās vietniņas var tikai kopā ar cilvēku, kas tajā pavadījis jau vairākus gadus un katrai vietai piešķir savu īpašo nozīmību. Tā ir jauna leģenda, kas saistīta ar reālo dzīvi un tāpēc jo pievilcīgāka. Par to paldies Zanei!

Viņa ir piemērs tam, ka arī vispārdrōšākie sapņi var piepildīties. Ir vajadzīga tikai skaidra mērķa apziņa un ticība saviem spēkiem. Cerēsim, ka arī mūsu mazais sapnītis – arī mūsu skolas audzēkņiem pabūt Itālijā – reiz kļūs par īstenību!

Par piena piegādes un tiešās tirdzniecības kvotām lauksaimniekiem

Jau tuvākajā laikā Valsts ciltsdarba informācijas datu apstrādes centrs (VCIDAC) sāks aprēķināt **individuālās piena ražošanas kvotas**. Nākamajam gadam katram zemniekam, kas nodarbojas ar piena lopkopību. Kvotu aprēķināšanai izmantos pārstrādes uzņēmumu sniegto informāciju par tiešajā tirdzniecībā pārdoto piena daudzumu. Lai aprēķinātu **tiešās tirdzniecības kvotas**, zemniekiem līdz 1. novembrim VCIDAC būs jāiesniedz informācija. To paredz valdībā plānotie noteikumi par piena ražošanas kvotas sadales, piešķiršanas, informācijas vākšanas un administrēšanas kārtību. Jaunie Ministru kabineta noteikumi pavērs durvis lielākai skaidrībai par katra zemnieka iespējām nākamgad nodarboties ar piena lopkopību un iespējām gūt ienākumus. Līdz šim skaidri bija zināms, ka zemnieki pārstrādei ik gadu nodod nedaudz vairāk nekā 400 tūkstošus tonnu piena, taču, cik kopumā valstī piena saražo, aplēses ir visai aptuvenas. Latvija panākusi, ka ES ļauj saražot 695,3 tūkstošus piena gadā un no šā apjoma 468,9 tūkstoši ir **tā sauktā piegādes kvota**, ko zemnieki nodos pārstrādei, bet 226,4 tūkstoši **tiešās tirdzniecības kvota**, ko pārdod tieši patērētājiem. Jau drīzumā VCIDAC varēs sākt aprēķināt piegādes kvotas un šo uzdevumu paveiks,

ņemot vērā pārstrādes uzņēmumu sniegto informāciju par katra zemnieka piegādāto piena daudzumu tā sauktajā referencēs jeb atskaites gadā – **laikā no 2002. gada 1. oktobra līdz šā gada 30. septembrim**. Piegādes kvotas aprēķinās ņemot vērā ganāmpulka un dzīvnieku reģistra datu bāzē reģistrēto govju skaitu, govju produktivitāti pārraudzības gadā, kā arī vidējo tauku procentu. **Ražotājam, kurš pārdod pienu vai piena produktus tiešajā tirdzniecībā, līdz šā gada 1. novembrim VCIDAC jāiesniedz pārskats, kurā jānorāda pārdoto produktu daudzums laikā no 2002. gada 1. oktobra līdz 2003. gada septembrim**. Lai lauksaimniekiem būtu vieglāk aprēķināt tiešajā tirdzniecībā pārdoto piena daudzumu, valdības noteikumi arī nosaka piena ekvivalentu katram piena produktam. Tā, piemēram, viena kilograma sviesta pagatavošanai ir izmantoti **22,5 kg piena**, viena kilograma siera pagatavošanai – **8 kg piena** utt. **Lauksaimniekiem jāņem vērā, ka kvotā netiks ierēķināts piens, ko saimieki izmanto pašpatēriņam vai lopbarībai**.

Piena ražošanas kvotas varēs saņemt ikviens lauksaimnieks, kas nodarbojas ar piena lopkopību, neatkarīgi no ražošanas apjoma. Ministru kabineta noteikumi nosaka, ka VCIDAC katram ražotājam līdz

30. novembrim nosūtīs izziņu par piešķirtās kvotas veidu, daudzumu un paredzamo tauku procentu. Ja piešķirtais kvotas apjoma saimnieku neapmierinās, viņam ir tiesības līdz 15. decembrim griezties VCIDAC ar iesniegumu un ar dokumentiem pamatot, kādēļ ir nepieciešama lielāka vai mazāka piena kvota.

(Pēc „Lauku Avīzes” materiāliem)

Tiešās tirdzniecības kvotu var saņemt ganāmpulka īpašnieks, kurš savā saimniecībā saražoto pienu vai piena produktus **pārdod** fiziskai vai juridiskai personai (tirgū, kaimiņam, bērnodārzam, kādai no mācību iestādēm u.c.) - t.i. tiešajam patērētājam.

Lai saņemti tiešās tirdzniecības kvotu, pievērsiet uzmanību sekojošām prasībām: līdz šī gada **15. novembrim** Valsts ciltsdarba informācijas daru apstrādes centrā (turpmāk daru centrs) **Rīga, Citaules ielā 3, LV – 1010, vai reģionālajā VCIDAC apkalpošanas nodaļā jāiesniedz vai jānosūta pārskats** par pārdoto pienu vai piena produktiem par laika periodu no 2002. gada 1. oktobra līdz 2003. gada 30. septembrim.

Veidlapas un sīkāka informācija pie
Mālpils pagasta lauksaimnieku
konsultantes Nellijas Andrukeles.

Zemniekiem no 1.oktobra jāreģistrējas ES maksājumu apzināšanai

Zemniekiem, kuri vēlas pretendēt uz ES atbalstu no nākamā gada maija, kad Latvija pievienosies ES, no 1.oktobra līdz gada beigām jāpiesakās Lauku atbalsta dienesta (LAD) reģionālās pārvaldēs un jāreģistrē savas apsaimniekojamās platības.

Pieteikšanās un platību reģistrēšana jāveic savlaicīgi, lai LAD pagūtu aprēķināt un izmaksāt platībām atbilstošās summas, kas paredzētas pirmajam iestāšanās gadam. Zemkopības ministrija lēš, ka līdz ar dalību Eiropas Savienībā lauksaimniekiem pieejamais atbalsts salīdzinājumā ar šo gadu trīskāršosies.

Ierodoties uz reģistrāciju, lauksaimniekam **līdzī jāņem personu apliecinošs dokuments, kā arī dokuments, kas apliecina viņa tiesības apsaimniekot zemes platības, piemēram, zemesgrāmata, līgums ar īpašnieku u.c.** Reģistrējoties zemnieks saņems arī savu apsaimniekoto lauku kartes, kuras pēc precizēšanas būs jāiesniedz LAD. Lai

iegūtu precīzu informāciju par situāciju dabā, LAD speciālisti savukārt veiks pārbaudes uz lauka, konstatējot un precizējot faktiskās zemes platību izmaiņas. Tiešo maksājumu apjoms tiks noteikts, balstoties uz Lauku reģistrā esošo informāciju un kartēm, kas būs precizētas saskaņā ar zemes apsaimniekotāju iesniegto informāciju.

(Pēc materiāliem no interneta)

Lauku atbalsta dienesta direktore skaidro, ka, pamatojoties uz **šoruden** aizpildītajām priekšreģistrācijas anketām, jau nākamā gada janvārī **naudu nemaksās**. Šis ir brīvprātīgs pasākums, kas nepieciešams riska mazināšanai nākamajā gadā. Pieteikšanās ES tiešajiem maksājumiem sāksies nākamā gada aprīlī vai maijā.

(Pēc „Lauku Avīzes” materiāliem)

Materiālus „Mālpils Vēstīm” apkopoja
Mālpils pagasta lauksaimnieku konsultante
Nellija Andrukele

Kā veicies lauksaimniekiem

Ražas novākšana beigusies. „Mālpils Vēstis” uz sarunu aicināja mūsu pagasta lielākos graudaugu audzētājus, lai uzzinātu, kā šogad veicies graudkopībā un citās nozarēs. Centāmiem arī noskaidrot zemnieku domas par tuvāko nākotni Eiropas Savienībā.

Jānis Živa, z/s „Arāji”
- Ar kādām nozarēm saimniecībā nodarbojaties?

- Ar graudkopību un cūkkopību.
- **Kā šajā sezonā gāja ar graudaugu audzēšanu un novākšanu, cik lielas platības iesējāt?**
- Sākums bija ļoti cerīgs, bet beigas bija tādas, ka neatceros, kad vēl tā bijis. Tika apsēta ap 80 ha liela platība. Ziemāji – rudzi, tretikāle, vasarāji – mieži un griķi, četras kultūras.

- **Kas notika rudenī?**
- Šogad jau kulšanas sākums iekavējās par divām nedēļām. Ar daļu miežu tiku galā labā laikā, kad vajadzēja kult rudzus, sākās lietavas. Dabīgi, ka ražas kritums jūtams vismaz par 30%. Nau-das izteiksmē vēl vairāk, jo kvalitātes vairs nebija. Lai gan jāsaka, ka šogad tie piecdesmit lati plus PVN par tonnu

Paziņojums suņu un kaķu īpašniekiem

Pamatojoties uz Mālpils pagasta padomes Saistošiem noteikumiem Nr.10 „Par suņu un kaķu turēšanu”, īpašnieki. Kas nav atveduši savus suņus un kaķus vakcinācijai pret trakumsērgu (centra īpašnieki), vakcinācija obligāta, jo centrs atrodas trakumsērgas skartā zonā. Vakcināciju veic Dz.Gailīte. Zvanīt 7925674, mob. 9153384

Liellopu īpašniekiem

Pamatojoties uz Republikas Zemkopības Ministrijas pārtikas un veterinārā dienesta pavēli, slaucamām govīm, telēm, kuras grib pārdot savā pagastā vai citā pagastā, obligāti jāveic liellopu pārbaude uz slimībām. Pretējā gadījumā dzīvniekus nevarēs reģistrēt savas saimniecības reģistrā.

Veterinārārste **Dzintra Gailīte**

graudu ir daudz maz normāla cena. Atceros, ka vienā gadā maksāja tikai trīsdesmit piecus latus par tonnu. Kopumā rezultāts ir uz nullēm, kaut bija plānots, ka paliks nākamā gada iestrādēm – minerālmēsliem, degvielai.

- Jūs saņemat kādu atbalstu no valsts?

- Saņemu subsīdijas, kas pienākas par sējplatībām, tos sešpadsmit latus. Salīdzinot ar Eiropas zemniekiem, tā ir tikai desmitā daļa.

- Vai jums nepienākas kompensācija par zaudēto ražu nelabvēlīgo laika apstākļu dēļ?

- Arī Mālpils zemnieki ir iesnieguši datus Lauksaimniecības ministrijai. Man palika nenovārti 3 ha, kur ar kombainu vairs netika virsū. Ja es pareizi saprotu, tad kompensācija tiks maksāta visiem.

- Vai no ražas zuduma cieš arī saimniecības otra nozare?

- Jā, cieš, jo tritikāle ir cūkām domāta lopbarība. Arī nākamgad vēl cietīs, tāpēc, ka tritikāles sēklu nebija iespējams novākt. Ievilkās arī rudens sējas periods.

- Kas ir tritikāle?

- Tas ir rudzu un kviešu hibrīds. Ļoti laba lopbarība, daži pat mēģinājuši maizi cept.

- Cik ilgi jūs jau audzējat griķus?

- Ilgi gan. Pirmsākums bija 1993. vai 1994. gads. Sāku ar pushektāru. Tad trīs, pēc tam desmit, septiņdesmit un atkal aizgāja mazumā, jo mainījās cenu līkne. Pirmajā gadā maksāja simtu astoņdesmit latu par tonnu, arī kvalitātes prasības bija zemākas. Cenas pakāpeniski kritās. Iepriekšējā gadā bija tikai sešdesmit latu par tonnu. Tā ir cenu politika.

- Veikalā griķi kļuvuši dārgāki.

- Šoruden cena atkal ir pieņemama. Tas saistīts ar neražu kaimiņvalstīs. Ukrainā visa raža izdega, bet tā ir lielākā griķu ražotāja valsts. Pēc tam seko Baltkrievija, Lietuva, Latvija.

- Griķi laikam ir kultūra, kura novācama vēlāk. Līdz ar to jārēķinās ar rudens laika apstākļiem.

- Griķi ir ļoti liela riska kultūra. Pirmkārt, to nevar agri sēt. Pie mums regulāri jūnija pirmajās dienās ir salnas. Savukārt, veģetācijas periods griķiem garš, līdz septembra beigām.

- Vai varat teikt, ka visi lauku darbi pabeigti?

- Vēl jau zemes aršana paliek, bet ražas novākšana ir cauri.

- Jūs sacījāt, ka apmeklējāt lauksaimniecības izstādi Rānavā. Kādus iespaidus tur guvāt, vai bija kāds nopietns nolūks?

- Nolūks? Paskatīties, papriecāties. Ir ko redzēt, bet cenas arī iespaidīgas. Uz Rānavu vairāk braucu ar tādu mērķi – paskatos uz ārzemju tehniku un uztaisu pats. Šo to ar kaimiņu savai zināšanai piezīmējām. Ja nākotnē nāks kāda ekonomiskās palīdzības programma, tad domāsim nopietnāk.

- Savā darbībā kooperēties ar kādu?

- Bez tā nevar. Kooperējamies gan tehnikas, gan darba ziņā.

- Jūs esat zemnieks ar ilggadēju pieredzi, un laikam pēc dabas optimists. Vai balsojāt par ES?

- Parasti ir tā, ka no diviem ļaunumiem izvēlas vienu. Mums atliek vai nu Austrumi, vai Rietumi.

- Tas vairāk bija politisks, ne ekonomisks balsojums?

- Tā gluži nav. Ja man līdz šim maksā sešpadsmit latu par ha aramzemes, tad ES saņemšu piecdesmit latus. Otrs moments – cūkkopība. Šobrīd polijem valdība subsidē cūkgaļas eksportu. Ar maiju viņi to vairs nevarēs atļauties, līdz ar to cūkgaļas tirgus stabilizēsies. Ir prognoze, ka labības cenas celsies. Bet tā konkurences spēja ar ES zemniekiem? ES zemnieks saņem divsimt latu hektāra maksājumu. Šīs pozīcijas nav līdzsvarā.

- Kā, jūsuprāt, nākotnē klāsies sīkajiem zemniekiem?

- Nāks tuvāk, redzēsim. Dalījums – sīkais, vidējais, lielais zemnieks? Žurnālā „Agropols” bija tabula, kurā Eiropā vidējais zemnieks klasificēts ar 30, 40, 50 ha lielu zemi. Tādā gadījumā esmu lielais zemnieks. Turpretī mūsu ministrija iepazīstina ar dalījumu, ka vidējais zemnieks būs ar 300, 400, 500 ha.

- Iespējams, ka mūsu vadošās instances pārspilē.

- Spēcīgi pārspilē. Tāpat, kā pārsteidzīgo lēmumu par slaucenēm un to, ka nedrīkst nodot pienu kannās. Tikai no piena vada. Rezultātā Latvijā izkāva tūkstošiem govju, pēc tam visu atsauca. Un tas viss ierēdņu nepārdomātas rīcības dēļ.

- Tas nozīmē, ka lauksaimniekiem jādzīvo līdzīgi visiem notiekošajiem procesiem, jābūt aktīviem?

- Mums jau ir piensaimnieku asociācija. Tepat kaimiņu pagastā Allažos, aktīvi darbojas Ilze Aizsilniece. Arī cūkkopju asociācija ar Vairu Sīmani priekšgalā, rūpējas par mūsu interesēm. Un tomēr no ierēdņu puses vajadzētu lielāku atbildību.

Zemniekam nekas neatliek, kā turpināt, jo ar laika apstākļiem un neparedzētiem lēmumiem, droši vien būs jārēķinās arī nākotnē.

Igors Šaboха z/s „Agatnieki”

- Kā šogad jūs saimniecībā veicies graudkopībā?

- Man bija iesēts ap 300 ha graudaugu – auzas, mieži un griķi. Vienmēr tiek cerēts uz labāko, taču laika apstākļi šogad ļoti daudz ko izmainīja. Pārsvārā graudus izdevās nodot pārtikai, bet par zemāko cenu. Salīdzinoši cenas šogad tomēr turējās augstākas, jo daudzviet citās valstīs bija neražas.

-Kopumā vinnējāt vai sasniedzāt izlīdzinājumu?

- Lauksaimniecībā vinnēt ir grūti, labi, ja tiek cauri un var visu nomaksāt. Uzskatu, ka zaudējums kopumā bija ap 50%.

-Vai ar griķu ievākumu esat apmierināts?

- Tāpat kā pārējās kultūras, tos laikā nevarēja novākt. Tomēr šogad bija izdevīgākas iepirkuma cenas.

- Jūsu otrā maize ir cūkkopība. Kā stāvoklis graudkopībā ietekmē šo nozari?

- Lopbarības cenas ir cēlušās. Mēs, Mālpilī, cenšamies iztikt ar savu lopbarību, tāpēc šis apstāklis mūs tik daudz neietekmēs.

- Vai cerat uz valsts kompensāciju par lietavu radītajiem ražas zaudējumiem?

- Mums tikai sola. Lauku atbalsta dienests prasīja, lai līdz 1. oktobrim iesniedzam ziņas par iesētām un nenovāktām platībām. Pēc tam dos vērtējumu, kā notiks samaksa.

- Kādreiz esat izmantojis arī kredītus?

- Jā. Šogad pirmoreiz sakarā ar SAPARD programmu. Ja mēs, zemnieki, domājam, ka neņemot kredītu esam malači, tad bankā ir gluži pretējās domās. Viņi to uzskata par sliktu pazīmi. Tātad nav spējīgs atmaksāt.

- Kā jūs raksturotu šo laiku zemniecībā?

- Šobrīd vispār nevaru pateikt, kā Eiropas Savienībā būs. Par ES balsoju tikai tāpēc, lai nenonāktu pretrunā ar sirdsapziņu. It kā esmu Eiropas naudu jau izmantojis. Līdz šim neviens konkrēti nav pateicis, kādu summu un par ko zemniekiem maksās. Neviens nezina. No otras puses – tālāk kā tagad lauki novesti, mums vairs nav kur iet. Grūti pateikt, vai būs labāk, vai sliktāk. Lielākās zemnieku saimniecības Mālpilī uz pirkstiem var saskaitīt. Mūsu ir tik maz. Četrpadsmit gadi ir pagājuši, un atkal visi gaida, kas būs. Šis ir nogaidīšanas un neziņas periods.

Jānis Žigurs z/s „Jaunzemi”

- Iepriekš runāju ar zemniekiem, kuriem bez graudkopības kā blakus nozare bija cūkkopība. Kā ir jūsu saimniecībā?

- Audzēju graudaugus, nedaudz kartupeļus un vēl sniedzu mežtehnikas pakalpojumus. Līdzekļi jau patiesībā lauksaimniecībai pagaidām nāk no meža. Graudaugus audzēju aptuveni 40 ha platībā. Tas nav īpaši daudz, līdz ar to arī novākt vieglāk. Ja gadās labi laika apstākļi, varu nokult nedēļas laikā. Arī sliktā laikā rezultāts var būt labvēlīgāks, nekā lielo platību īpašniekiem. Protams, ir savi minusi, jo mazāku ienākumu dēļ, grūti tikt pie jaudīgākas tehnikas.

- Vai šogad jūs iespējāt ražu novākt pirms lietavām?

- Man bija iespēja iekļauties sausajā laikā, bet šogad cēlu graudu torņus

(turpinājums 14.lpp.)

(turpinājums no 13.lpp.)

priekšattīrīšanai, kuriem vajadzēja vēl uzlikt jumtu. Tāpēc plaņas sākumu mazliet pavilcināju. Līdz ar to, tikai divas dienas iznāca iekult labā laikā.

- Ko nozīmē graudu priekšattīrīšana?

- Izber graudus, tos attīra, sapilda bunkuros un šeit var paregulēt, kā mazliet mitrumu dabūt nost. Tā nav kaltēšana. Kaltēšanai vēl papildus jābūt kaltei.

- Kur jūs graudus kaltējat?

- Ja labvēlīgi laika apstākļi, tad kaltēšana nav vajadzīga. Bet Mālpils zemniekiem pagaidām ir iespēja kaltēt „Pūrā”. Tagad tā ir liela problēma, jo turpmāk „Pūrs” var nenodrošināt kaltēšanu visiem zemniekiem. Nākotnē izdzīvos tie, kuriem būs šie pirmsapstrādes bunkuri un kaltes.

- Kādas kultūras audzējat, kāda bija raža?

- Bija iesētas auzas, mieži un rudzi. Gan siltums, gan mitrums graudaugu attīstībai šogad nāca īstajā laikā, izņemot ražas novākšanas periodu. Citādi varēja būt laba raža, bet lietavās graudi sadīga.

- Kur realizējat iekultos graudus?

- Nododu „Rīgas Dzirnāvējiem”, un Mālpils pagasta zemniekiem lopbarībai.

- Vai esat mēģinājis audzēt griķus?

- Man tagad ir trīs graudaugu kultūras un četri priekšattīrīšanas bunkuri. Viens bunkurs paredzēts glabāšanai. Ja palielinātos graudaugu kultūru skaits, vajadzētu vēl papildus bunkuru.

- Cik ilgi nodarbojaties ar graudkopību?

- Kādus desmit gadus. Bez graudiem audzēju arī kartupeļus, kādus divus hektārus. Kartupeļu novākšanai šoruden laiks bija labvēlīgs, arī raža laba.

- Kādas, jūsuprāt, būs mūsu zemnieku izredzes Eiropas Savienībā?

- Eiropas zemniekiem nebūs izdevīgi ievest graudus, jo tur graudaugu cenas ir daudz augstākas. Un no Eiropas diez vai kāds iepirks graudus. Uz ES skatos cerīgi, jo subsīdijas ir palielinājušās – divdesmit četri lati par ha, tā nav bijis līdz šim.

- Ir tik daudz nekoptu zemju, daudzās platības aizaug ar krūmiem. Kas notiks ar lauksaimniecību?

- Nupat vērojama tendence, ka drīz labu lauksaimniecībā izmantojamo zemju sāks trūkt, jo lielle graudaugu audzētāji savas platības palielina. Un tas notiek, ne vien sava pagasta teritorijā, bet tiek meklētas platības arī tālākā apkārtnē. Tā būs arī Mālpilī. Paliks tikai mazās, aizaugušās, purvainās platības.

- Vai zemnieku saimniecības skaitliskā ziņā nesamazināsies?

- Ja viens zemnieks var apstrādāt 300, 400, pat 1000 ha zemes, tad parēķiniet.

- Kāds apstrādāto platību daudzums Mālpilī ir tagad, salīdzinot ar kopsaimniecības laikiem?

- Protams, visas platības netiek apstrādātas. Vēl tolaiku apjoms nav sasniegts. Aramzeme drīz būs. Pļavas un ganības – tās netiks pilnībā izmantotas.

Cilvēki, kas dzīvo laukos ir pieraduši kustēties. Vecākā paaudze joprojām turēs lopus un apstrādās zemi arī nelielās platībās. Jauni cilvēki jau laukos negrib palikt. Lauku modelis tagad sāk veidoties uz pilnīgi citiem principiem. Tagad ir jauns pārvērtību laiks.

Normunds Kalniņš SIA „Sidgunda – 2” valdes priekšsēdētājs

- Cik lielā platībā apstrādājat aramzemi un kādas kultūras audzējat?

- Aramzemi apstrādājam diezgan lielās platībās. Bet mūsu saimniecības galvenā nozare ir piena lopkopība. Graudkopība mums ir pakārtota nozare. Graudu kuļšanu šogad sākām ļoti agri, 4.augustā. Vasarājus – miežus konservējam, placinājam lopbarībai. Mums ir jauna tehnoloģija – placinātājs. Nemot vērā zemās graudu iepirkumu cenas, labāk to graudu sagatavojam savā saimniecībā ar augstu proteīna saturu, un izbarojot govīm, rezultātu dabūjam atpakaļ pienā. Šī barība, pievienojot dažādus mikroelementus, ir gandrīz līdzvērtīga kombinētai lopbarībai. Konservētajos graudos šogad bija ļoti augsts proteīna saturs – 13,1 – 13,7%. Kopā iekonservējam ap 160 tonnu graudu. Pirmajos tīrumos, kurus kūlām sausajā laikā, raža bija ļoti augsta. Miežiem ražība bija 37 – 41 centners no ha. Pēc placināšanas tūlīt turpinājam arī pārējo graudaugu novākšanu, tāpēc gandrīz visu ražu izdevās nokult pirms lietus perioda. No miežiem bija nokults 85 – 90% liela platība. Nenoplauts palika pelēko zirņu un miežu mists, kuru iesējām 48,3 ha, jo vairāk „Dobeles Dzirnāvējiem” nepieprasīja. Kad pēc lietavām sākām plaut, aina bija ļoti skumīga. Izbira tikai 18 centneri no ha. Arī miežu tīrumos, kurus vēlāk kūlām graudiem, birums bija 17 centneri no ha, un tie paši sadīguši. Šī starpība 17 centneri un 40 centneri rāda, kādus zudumus radīja divu ar pus nedēļu ilgās lietavas. Tajā pašā laikā, par miežiem, kurus pārdevām „Dobeles Dzirnāvējiem” un novācām pirms lieti, tika noteikta laba cena.

Vēl bija iesēts 186 ha griķu. No šīs platības ievācām 260 tonnu griķu.

Nenoliedzami šajā sezonā ir konkrēti zaudējumi, bet kopumā mūsu saimniecība graudkopībā zaudētāja nav.

- Vai priekšapstrādi un kaltēšanu veicat uz vietas savā saimniecībā?

- Jā, mums ir savas kaltes.

- Pārējiem Sidgundas zemniekiem ir iespēja izmantot jūsu kalti?

- Zemnieki kalti ļoti maz izmanto. Tie, kuriem palīdzējam nokult, lielākoties kūlumu no kombainiem izbēra mājās, jo šis ir naturālās saimniecības.

- Tātad jūs palīdzat arī ar savu tehniku?

- Nevienam netiek atteikta palīdzība. Izņemot tos, kuri ir parādā par tehnikas izmantošanu iepriekšējos gados.

- Vai bez pelēko zirņu un miežu mistra uz lauka vēl palika citas kultūras?

- Uz tīruma palika baltās krūmu pupiņas – eksperimentāla partija, ko atvedām no Gotlandes Zviedrijā. Gribējām uzsākt jaunas kultūras audzēšanu. Pavasaris rādījās ļoti cerīgs, auga labi, līdz lietus periods tam visam pārvilkā strīpu pāri, jo pupiņas nebija sasniegušas pilngatavību. Tas nekas, sēkla vēl palika, nākamgad mēģināsim atkal.

- Vai pupiņām ir pieprasījums Latvijā?

- Latvijā pupiņu patēriņš mēnesī ir 60 tonnas.

- Īsumā pastāstiet, kā jums veicas piena lopkopībā?

- Par piena lopkopību pāris vārdos izstāstīt nevaru, tur ir daudz jauninājumu. Mums izveidots vesels mazo teļu bērnu dārzs. Ārā uzbūvētas speciālas novietnes katram teliņam. Paplašināmies ar diezgan lieliem soļiem. Mums ir SAPARD projekts, un papildus simts govīm tiek būvēta jauna mītne.

- Kur gūstat pieredzi?

- Ārzemēs. Amerikā daudz ko redzēju, arī labākajās fermās Latvijā. Mēs mainām ražošanas ciklus. Piemēram, visu mehānismu kā tādu nomainām. Ieliekam modernu, jaunu. Samazinām energoietilpību un arī darbaspēku, jo kvalificētu darbaspēku Mālpils pagastā atrast ir gandrīz neiespējami.

- Vai darbaspēgie aizgājuši dzīvot citur?

- Ļoti daudzi ir vienkārši nodzērušies. Tas ir katra cilvēka rakstura vājums, tā nav ne sociālā vide, ne latviešu mentalitāte, ne arī kas cits.

- Vai savus darbiniekus nodrošināt ar pietiekošu samaksu?

- Piena lopkopībā uz rokas slaucēja vidēji saņem simtu piecdesmit latus. Kombainieriem sezonā ir ļoti laba alga. Tie, kas strādā, tie arī saņem naudu. Lauksaimniecībā jārēķinās ar sezonas īpatnībām. Ziemā jāgudro, kā sadalīt darbus, piemēram, mehanizatoriem, lai puslīdz nopelnītu.

- Cik jūsu piena kompleksā ir strādnieku?

- Trīs slaucējas, viena atvietotāja, trīs kūts strādnieki, fermas vadītāja un traktorists. Bet vispār mūsu saimniecībā kopā esam sešdesmit viens strādājošais.

- Un govīs?

- Nedaudz mazāk par sešsimt.

- Kādi procesi fermā ir modernizēti?

- Automātiska kūts mēsli izvākšana, piena vadi. Drīz būs barības dalītājs, kas cetur nekur Latvijā vēl nav.

- Kur ņemat līdzekļus modernizācijai?”

- Iztielkam paši no saviem līdzekļiem. Nezinot, kāda būs rītdiena, baidos ņemt ilgtermiņa kredītus. SAPARD projekts novirzīts piena lopkopībai. Tā ietvaros ceram iegādāties jaunu pļaujmašīnu, maiņvērsēju, barības dalītāju, slaukšanas

(turpinājums no 11.lpp.)

un citas iekārtas. Hipotēku bankā ņemsim kredītu šīs tehnikas iegādei, bet „Valmieras Piens” – stājas kā kredītgarants.

- Jūs pilnībā izmantojat bijušā kolhoza „Sidgunda” teritorijas aramzemes?

- Jā. Šobrīd nomājam zemi arī Vites galā un Ogres rajona Suntažos.

- Vai joprojām esat eiroseptiķis?

- Es neesmu eiroseptiķis, bet uzskatu, ka dzīve visu parādīs. Jau tagad daudz kas redzams – energoresursu cenu kāpums, Saeimas balsojums par zemniekiem apsolīto palīdzību. Zinu, ko nozīmē eiobirokrātija – ārkārtīgi liels dokumentu daudzums, kas jebkurā gadījumā jāsaņem: grāmatvedība, atskaites, subsīdiju pieteikumi un tā tālāk.

Dace Krilovska

Lielāko zemes un nekustamā īpašuma nodokļu parādnieku saraksts pēc stāvokļa uz 05.09.2003.

Saraksts publicēts atkārtoti.

Nr.	Īpašnieks	Parāds		
		Nek.īp.nod.	Zemes nod.	Kopā
1	Mikelsons Elmārs	867.10	398.60	1265.70
2	Pinne Velta	1057.70	0.00	1057.70
3	Žovnars Jānis	988.10	0.00	988.10
4	Apsītis Dainis	808.25	0.00	808.25
5	Bradford Māra	793.25	0.00	793.25
6	Viļums Elmārs	777.38	0.00	777.38
7	Kārklīšs Reginalds	436.46	318.54	755.00
8	Bonzaka Skaidrīte, mantinieki	631.80	0.00	631.80
9	Bernere Austrā, mantinieki	565.14	0.00	565.14
10	Kalējs Pēteris	369.42	184.54	553.96
11	Vanags Tālis	407.77	111.86	519.63
12	Mahta Mārtiņš	511.71	0.00	511.71
13	SIA "NĀRIŅA"	509.37	0.00	509.37
14	Čerņiks Uldis	472.40	0.00	472.40
15	Reiskarts Uģis	321.92	133.64	455.56
16	Krūmiņa Ingrida, mantinieki	415.74	0.00	415.74
17	Mergins Ģirts Jānis	404.70	0.00	404.70
18	Siliņšmite Inese	385.04	0.00	385.04
19	Kope Raimonds	220.38	163.00	383.38
20	Kaņepēja Kristīne	357.03	0.00	357.03
21	Kalniņš Jānis	354.48	0.00	354.48
22	Vēciņš Pēteris	344.36	0.00	344.36
23	Jansone Milda Elvira	272.18	64.60	336.78
24	Samarina Tatjana	321.14	0.00	321.14
25	Biča Anna	299.93	0.00	299.93
26	Maiļinovskis Andrejs	264.07	32.66	296.73
27	Rozenbergs Andris	296.72	0.00	296.72
28	Bačule Velta, mantinieki	223.37	64.60	287.97
29	Agapovs Aivars, mantinieki	279.47	0.00	279.47
30	Lauva Jānis	272.10	0.00	272.10
31	Bīriņš Andris	270.41	0.00	270.41
32	Rimša Inta	264.37	0.00	264.37
33	Līdaka Biruta	261.44	0.00	261.44
34	Jansone Viktorija	251.93	0.00	251.93
35	SIA "Oktāns-95"	250.20	0.00	250.20
36	Filipova Maija	245.49	0.00	245.49
37	Ziemele Evija	242.67	0.00	242.67
38	Kņazs Eduards	240.13	0.00	240.13
39	Muraško Vitālijs	81.26	157.72	238.98
40	Pauris Vladislavs	89.02	145.84	234.86
41	Čeketa Inese	234.22	0.00	234.22
42	Basaraba Zinaīda	233.52	0.00	233.52
43	Danga Egils	231.55	0.00	231.55
44	Vālodze Aija	230.06	0.00	230.06
45	Balode Baiba	220.40	0.00	220.40
46	Jansons Edgars	150.08	63.24	213.32
47	Gulbis-Švāns Edgars	157.94	51.68	209.62
48	Žukovs Jānis	200.17	0.00	200.17
49	Freiberģis Osvalds	199.99	0.00	199.99
50	Šaboha Vasilij	0.00	199.20	199.20
	Kopā:	18283.33	2089.72	20373.05

Redakcija un maketētāja atvainojas par kļūdu, kas tehnisku iemeslu dēļ radusies iepriekšējā numurā.

APSARDZES un POLICIJAS ZIŅAS

21.septembrī. Tika saņemts iesniegums par traktora T – 25 zādzību no mājām Vitē. Par minēto faktu ierosināta krimināllieta; vainīgā persona tika noskaidrota.

23.septembrī plkst.18:20. Izsaukums uz mājām "Airītes", kur alkohola reibumā aizturēts Ēriks M. Sastādīts administratīvais protokols un aizturētais nogādāts Siguldas policijas iecirknī.

24.septembrī plkst.18:55. Izsaukums uz Lielvārdes šoseju 15, kur B.alkohola reibumā izraisījis ģimenes skandālu.

24.septembrī. Saņemta ziņa no Jevģēnija T. Par auto magnetolas zādzību no viņam piederošās automašīnas. Par minēto zādzību ierosināta krimināllieta. Vainīgā persona tiek noskaidrota.

25.septembrī plkst.11:30. Mālpils policijas iecirknī saņemts iesniegums no Daiņa A., ka no viņam piederošām siltumnīcām izzagtas 2 kastes tomātu. Aizdomās turētās personas noskaidrotas. Tie bija Raimonds M. un Jānis P. Viņi tika aizturēti. Par zādzības faktu ierosināta krimināllieta.

5.oktobrī plkst.22:10. Izsaukums uz tehnikuma kopmītnēm, kur nepilngadīgais internātpamatskolas audzēknis Aivars V.alkohola reibumā sasīta durvis, necenzēti lamājās. Audzēknis islaicīgi tika aizturēts apsardzes izolatorā.

6.oktobrī. Mālpils policijas iecirknī saņemts iesniegums no Alda D. par auto magnetolas zādzību no viņam piederošās automašīnas. Par minēto zādzību ierosināta krimināllieta. Vainīgā persona tiek noskaidrota.

7.oktobrī. Konstatēts, ka Leonīds S. no Jevģēnijas S. iegādājās 1 litra plastmasas pudeli degvīna bez akcizes markas. Minētais degvīns nosūtīts uz pārtikas ekspertīzi. Pēc ekspertīzes slēdziena tiks pieņemts lēmums par lietas tālāko virzību.

9.oktobrī plkst.5:40. Izsaukums uz Jauno ielu 4, kur iemītnieki skaļi uzvedas un traucē naktsmieru.

10.oktobrī plkst.21:05. Izsaukums uz Mālpils – Siguldas ceļu (pie apļa), kur notikusi autoavārija. Uz notikuma vietu tika izsaukta ceļu policija.

14.oktobrī plkst.20:53. Izsaukums uz Upmalām, Lielvārdes šoseju 3, kur Oksanu Z. piekāva viņas draugs Deniss P. Tika sastādīts administratīvais protokols un vainīgais par huligānismu tika nogādāts Siguldas policijas nodaļā.

Līnijdejas Mālpilī

Kultūras nama telpas nodarbībām izmanto arī līnijdejojāju grupa, vadītāja Daiga Mierkalne. Nu jau trešo, ceturto gadu līnijdeju vilnis iet pār Latviju, un, kamēr tiek spriests vai tas ir labi vai slikti, dejojāju pulks pieaug, un tie pulcējas uz kopīgas sadejošanas pasākumiem.

Mālpilī 4. oktobrī ap 170 dejojāji no Rīgas, Valmieras, Jūrmalas, Dobeles, Bauskas, Meņģeles un citām

vietām bija atsaukušies mālpiliešu aicinājumam un piedalījās ballē ar nosaukumu "Uz kuriem aizlido stārķi?" Tā kā līnijdejās ir visdažādākā mūzika, tad bija iespējams izsekot stārķu ceļus dejojot āfrikāniskos, austrumnieciskos, latīņamerikas deju ritmos. Neiedomājamas versijas tika atspoguļotas arī viesu priekšnesumos. Pēc apmēram 6 stundu garas dejošanas vieno devās mājupceļā, skanēja pateicības vārdi organizētājiem par labo balli, un sekoja uzaicinājumi sadejojot kopā Skujienā, Dobelē, Salacgrīvā, Raganā, Rīgā...

Tiem, kas vēl nezina – līnijdejojāju grupa "Lucky Line" dejo Mālpils kultūras namā katru trešdienu no pulksten 19.00 un katrs, kam tas šķiet interesanti, var pievienoties.

Mālpils līnijdejojāji 4.oktobra ballē pie simboliskās stārķa ligzdas, kurā apmeties arī jūrmalnieku uzdāvinātais stārķis

SLUDINĀJUMI

INFORMĀCIJA

REKLĀMA

Laika ziedi
ir neredzami.

Tie uzzied
ļaužu dvēselēs.

Par šķietamību
nesūdzies,
par īstenību
nebēdā.

Bet būtība
mēs paši esam.
mēs laika ziedus
sevī nesam.

Vitauts Lūdēns

SVEICAM NOVEMBRA JUBILĀRUS!

85 – JEKATERINAI KOLDABAJEVAI

75 – ZIGURDAM KADIĶIM,

JANĪNAI LAPAI,

MAIGAI RIMŠĀNEI,

EDGARAM ŠMITAM

70 – TERĒZAI ISAJEVAI,

EVELĪNEI KREPŠEI

Mālpils kultūras nama plāns novembra mēnesim

- 12. 11. p. 13.00** Klubiņa "Rezēdas" saiets.
"Omītes padomiņš"
salātu degustācija, apmaiņa ar receptēm.
- 15.11. p. 19.00** Latvijas proklamēšanas 85. gadadienai
veltīts pasākums
■ svinīgā daļa
■ teatralizēts muzikāls uzvedums
"Svētki pilī". Piedalās senās mūzikas
ansamblis "Ludus", vokālā grupa
"Canto", deju grupa "Laurus"
■ Atpūtas vakars. Deju mūziku spēlē
grupa "Šeikers"
- 28. 11. p. 13.00** Liepājas leļļu teātra muzikāla izrāde
„Vilniša pasaka” pirmsskolas un
jaunākā skolas vecuma bērniem ar
grupas "Tumsa" mūziku
- 28. 11. p. 19.00** Tīņu diskoteka.
- 30. 11.** Izstādes "Ziemassvētku eglīšu rotājumi"
atklāšana.

Cien. Mālpils pagasta iedzīvotāji!

Ar š.g. oktobri **katra mēneša pēdējā piektdienā** (divas diennaktis) Jums būs iespēja lielgabarīta atkritumus (nolietotu sadzīves tehniku, mēbeles u.c. lielgabarīta priekšmetus) bez maksas novietot lielajās atkritumu piekabēs.

Lielgabarīta atkritumus **KATEGORISKI AIZLIEGTS NOVIETOT KONTEINERU LAUKUMOS!**

Sods par noteikumu neievērošanu no Ls 10.00 līdz 250.00 Ls

Konteineru atrašanās vietas:

Mālpils centra iedzīvotājiem – pie Kastaņu 7 mājas;
Sidgundas iedzīvotājiem – pretī kultūras namam;

Mālpils pagasta iedzīvotājiem – stāvlaukumā aiz kafejnīcas "Zemūdene".

Mālpils pagasta padome

PATEICĪBA

*Paldies visiem, kas juta līdz, palīdzēja un bija kopā ar mums **Ritu Lippi** pēdējā gaitā pavadot.*

-Piederīgjie-

Pērk

Mežu, cirsmu un zemi ūdens tuvumā.

Tel. 9196355; 7925917;
6048802

Pērk

dzīvokli mālpilī.

Tel. 9249422

Tiek piedāvāti **braucieni uz tirgu** Daugavpilī, kas līdzinās Viļņas tirgum Lietuvā.

Sīkāka informācija pa tālr.: 7925399 (vakaros);
mob.: 9416694

Pārdodu

Sivēnus oktobra beigās.
Lēti. Tālr.: 7925857

Lūgums

atsaukties šoferiņš, kas brauc no Rīgas darbdienās no 18:00 – ceru pievienoties līdzbraucējos uz Mālpili, aptuveni par autobusa cenu.

Saziņai tālr.: 6514181

Maina

Labiekārtotu **2 istabu** dzīvokli (istabā ir arī krāsniņa)
pret **3 – 4 istabu** dzīvokli Mālpils centrā.
Piedāvāju arī garāžu.
Tālr.: 9414128

Darba piedāvājums:

"PBU "Norma K"
aicina darbā traktoristu
uz T-150
sezonas darbam
(sniega tīrīšanai)."
Zvanīt: 9488244.

Pārdod

1. Elektrisko galda urbjmašīnu ar statīvu.

2. Neliela izmēra pārvietojamu kalēja ēzi.

mob.tel. 9881196

Mālpils pagasta padomes izdevums "Mālpils Vēstis"
Adrese: Nākotnes iela 1, Mālpils, Rīgas rajons, LV – 2152
Tālruni: 7925390, 7970888
Redaktore: Dace Krilovska

Par raksta saturu un faktu precizitāti atbild tā autors
"Mālpils Vēstis" elektroniski <http://www.ihouse.lv/laikraksti>
Makets sagatavots un iespiests SIA "N.I.M.S."
Rīgā, Pērnavas ielā 47/3, tālrunis: 7311424